

Ilanngussaq 1

Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq

Oqartussanik kattuffinnillu il.il. tusarniaaneq

Nalunaarummut missingiut piffissami 2019-imi 10. April-imiit 2019-imi maajip 15.-ianut tusarniaassutigineqarnikuuvoq. Tamatuma saniatigut nalunaarummut missingiut tusarniaanernut nittartakkami www.naalakkersuisut.gl -imi piffissami taaneqartumi tamanut saqqummiunneqarnikuuvoq.

Aallarniut:

Tusarniaanermit akissutit teknikimut kiisalu oqaatsinut kukkusanut amigaataasunullu tungasunik oqaaseqaatinik imaqartut oqaaseqarfiginagit nalunaarutissatut missingiummi aaqqiivigineqarput. Tusarniaanermit akissutit missingiummi tigussaasunik imaqartut tamarmiutillugit issuarneqarnikuupput, naalakkersuisoqarfimmiillu oqaaseqaatit uingasunngorlugit allanneqarput.

Siunnersuut pillugu:

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq kiisalu pisortani sulisunut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut tunngatillugu naligiissitsilluni aaqqissuussinissaq siunnersuummi siunertarineqarput.

Naartunermit, meerartaarnermut meeravissiarthaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarnermut tunngatillugu malittarisassat atuuttut iluarsaanneqarlutillu nutarterneqarnissaat aammattaaq siunnersuummi siunertarineqarput, tassunga ilanngullugu meerartaarnermut atatillugu angajoqqaat sulinngiffeqartarnerisa sivitsorneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiinerannik UKA2018/106-imi saqqummiunneqartumik atulersitsineq.

Maannakkut inatsisitigut toqqammavigisamut sanilliullugu allannguinerit pingaarnerpaat ukuupput:

- Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq kiisalu pisortani sulisunut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut tunngatillugu naligiisitsinermik aaqqissuussineq, taakkulu sulinngiffeqarnerup nalaani sulisitsisut akissarsianut aningaasartuutaannut naligiisitsisuupput.
- Akissarsiortut sulinngiffeqarnerup nalaani akissarsiaqarsinnaatitaallissapput.
- Angajoqqaat sulinngiffeqartarnerat sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqassaaq, tamannalu eqaatsumik aaqqissuunneqarsinnaassalluni.
- Arnat angerlarsimaffigisami avataanut erniartornissaminnut innersuunneqarsimasut sulinngiffeqarsinnaatitaanerannik atulersitsineq.
- Sulinngiffeqarnerup nalaani meeqqamik annaasaqarnermi angajoqqaanut sulinngiffeqarsinnaatitaanninnermik atulersitsineq.
- Angajoqqaat assigiimmik suaassusillit inatsisitigut inissisimanerisa pitsanngoriaateqarnerat.

- Tapertatut pisortanit ikiorsiissutininik pisinnaatitaanermik atulersitsinikkut kiisalu meerartaarnermut atatillugu ullormusianik naatsorsuisarnermut periutsip allangortinneratigut ilaqutariit isertitakitsut aningaasaqarnikkut pitsannorsaavigineqassapput, taamaalillutik piffissat sulinnigffiusimasut naatsorsuinermi ilanngunneqartassanatik.
- Meerartaarnermut atatillugu sulinnigffeqarnermi meeqqap ilagineqartarnissaanik piumasqaat.

Siunnersuut ukununnga tusarniaassutigalugu nassiunneqarsimavoq:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Pinngortitamut, Avantangiisinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerimullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut, Inatsisinillu Atuutsitsinerimut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA), Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik, Inuit pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit, Institut for Menneskerettigheder, Meeqqat illersuisuat MIO, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak (Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu siunnersuisoqatigiiffiat), Sulisitsisut, SIK (Suliatigut peqatigiiffiit Kattuffiat), IMAK (Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat), NIISIP (Kalaallit Nunaanni inunnik siunnersortitut ilinniagallit peqatigiiffiat), Atorfillit Kattuffiat (Suliatigut peqatigiiffik), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (Suliatigut peqatigiiffik), ASG (Ilinniagartuut Kattuffiat), Peqqissaasut Pillugu Kattuffiit, Kalaallit Nunaanni Politiit, Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Nunatsinni Advokatit

Uku inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarput:

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerimullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA), Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Nunatsinni Advokatit, Atorfillit Kattuffiat (Suliatigut peqatigiiffik), Kalaallit Nunaanni Politiit, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit. SIK (Suliatigut peqatigiiffiit Kattuffiat), Kommuneqarfik Sermersooq, Peqqissaasut pillugu Kattuffiit, Sulisitsisut, Institut for Menneskerettigheder, IMAK (Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat), Parma Rosvig Pedersen, Avannaata Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Akademikerne, Moderniseringsstyrelsen.

Uku oqaaseqaateqarsimangillat:

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Nunatsinni Advokatit, Avannaata Kommunia

Tusarniaanermi akissuteqartut:

1. AK

Atorfillit Kattuffiat - AK qujavoq inatsisissatut siunnersuummut matumunnga tunngatillugu tusarniaaffigineqarnerminut. AK-mit oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissut manna NIISIP inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranik aamma tigusaqarsimasoq aamma sinnerlugu tunniunneqarmat.

Aallarniutigalugu AK-mit oqaatigineqassaaq AK sulisut kattuffiinik allanik peqateqarluni naalakkersuisumut Martha Abelsenimut allagaqarsimavoq naammagittaalliutugalugulu erninermut atatillugu aningaasaateqarfissamik pilersitsiniarluni piareersaanermut sulisoqarnikkut kattuffiit ilaannaannik peqataatitsisimaneq pillugu. AK taamatut oqaaseqaateqarpoq pissutigalugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni aallarniutigalugu allassimammatt erninermut atatillugu aningaasaateqarfissap aaqqissuunneqarnerani sulisoqarnikkut kattuffiit suleqatigineqarsimasut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 33-mut nassuiaatini allassimasutut aningaasaateqarfissatut siunnersuutigineqartup aqunneqarnissaanut sulisut kattuffiisa assigiimmik sunniuteqarsinnaanerisa pingaaruteqarnerat pillugu ajornartorsiutaasoq AK-mit qaqilerneqarpoq.

AK ilaatigut inatsisissatut siunnersuummut pingaarnerusunik oqaaseqaateqarpoq ilaatigullu inatsisissatut siunnersuutip imarisaanut oqaaseqaateqarluni.

Oqaaseqaatit pingaarnerit:

- Pisortat suliffeqarfiini sulisut erninermut atatillugu sulinngiffeqartut naligiissaarisarnermut aaqqissuussamat ikaarsaariarneranni akissarsianik unerartitsineq.

Akissarsiassat ilarpassui ullumikkut Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiissutissanik isumaqatiginninnarnermut ilaatinneqartartut erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermi aningaasarsiassanut aningaasaliissutaasarput.

AK-mit naatsorsuutigineqarpoq kattuffiit qitiusut pingaarnertut isumaqatigiissutaasimasut naapertorlugit periarfissinneqassasut akissarsiassat naligiissarnermut aaqqissuussaaq aqutugalugu unerartinneqarsimasut atugassanngortinneqarnissaasa isumaqatiginninniutigineqarnissaannut. AK-mit isumaqatigineqanngilaq sulisut kattuffiinit sunniuteqanngitsumik sulisut erninermut atatillugu sulinngiffeqarnerannut pisortani sulisitsisut aningaasartuutaannut nalimmassaatitut akissarsiat

anigaasanut inatsisitigut aningaasaliissuteqarnissap aningaasalersorneqarnissaanut atorpeqartarnissaat, tassa erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermi aningaasarsiassanut pisortat aningaasartuutigisartagaat tamarmiusut allannguuteqartussaanngikkaluartut aaqqiissutissatut siunnersuutigineqartup isumaqatigiissutissanik isumaqatiginninniarnermi aningaasat atugassat annikillissavai. Taamaammat naligiissaarinermt aaqqissuussap ilusilersorneqarnissaanut sulisoqarnikkut kattuffiit sunniuteqaqataatinneqartariaqarput.

Namminersortut suliffeqarfiini isumaqatigiissutinut tunngatillugu erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmik pilersitsiniarnerup pingaaruteqarnera eqqarsaatigalugu AK-mit aamma naatsorsuutigineqarpoq akissarsiat unerartinneqartut atorpeqarnissaat sulisitsisut kattuffiisa sulisartullu kattuffiisa iluminni isumaqatiginninniutigissagaat.

Sulisut erninermut atatillugu sulinngiffeqartut aningaasarsiassaata maannamut inatsisitigut qulakkeerlugit matussuserneqarneq ajortut aningaasarsiassaata inatsisitigut qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugu AK-mit maluginiarneqarpoq matumani inatsisitigut aalajangersaalluni isumaginninnikkut isumannaarineq tullissaanik isumaqatiginninniarnermi akissarsiasat naatsorsorneqarnissaanut sunniuteqartussaanngitsoq pineqartoq.

Akissut: Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aalajangiisoqarpoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasut aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut.

Pisortani atorfeqartunut tunngasut nassuiaatit taamaattumik tulluarunnaarput.

- Erninermut atatillugu aningaasaateqarfiup aningaasalersorneqarnera.

AK-mit maluginiarneqarpoq namminersortut suliffeqarfiini erninermut atatillugu aningaasaateqarfik ilaatigut sulisitsisut tapiissuteqarnerisigut aningaasalersorneqassasoq, tassa sulisoqarnermt akitsuummik akileeqqusinikkut ilaatigullu nunatta karsianit tapiissuteqarnikkut.

Inatsisissatut siunnersuummi siunertaagaluartoq sulisitsisut aningaasaateqarfimmut tapiissutissaminnik akiliuteqarsimanngikkaangata Akileraartarnermt Aqutsisoqarfik pinngitsaaliissummik akiliuteqartitsisinnaasoq AK-mit isumaqartoqarpoq Namminersorlutik Oqartussat inatsit aqutugalugu pisussaaffilerneqartariaqartut aningaasaateqarfiup aqunneqarneranut tapiissuteqarnissamut, tassa sulisitsisut tapiissutissaminnik kinguaattoorneranni aningaasaateqarfik akiliisinnaajunnaassanngippat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Namminersortuni atorfeqartunut meerartaarnermt atatillugu ullormusianut maannakkut aningaasartuutinut naapertuuttunik aningaasanik Namminersorlutik Oqartussat aningaasaateqarfimmut ukiumut tapiisarput.

Sulisitsisut akiliutaat sulisoqarnermut akitsuutip ilaatut ilaatinneqarpoq. Sulisoqarnermut akitsuummik akileeqquisoqarnissaa pillugu aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarput, tamanna sulisoqarnermut akitsuutip pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarisassaqartinneqareemat.

Naatsorsuusiornissamut akiliutillu annertussusissaanik siunnersuuteqarnissamut aningaasaateqarfik pisussaaffeqarpoq. Taamaaliornikkut aningaasaateqarfiup akiliisinaanikkut ajornartorsiulinnginnissaa qulakkeerneqarpoq.

- Aaqqissuussat marluk.

AK-mit ilanngullugu maluginiarneqarpoq erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermi isumaginninnikkut isumannaarinninnissat aningaasalersorneqarnissaannut tunngatillugu pisortat namminersortullu suliffeqarfiutaasa avitsisarnissaannik ilusissatut siunnersuutigineqartumut tunngaviusoq ilaatigut tassaasoq pisortat namminersortullu ingerlataqarfiini assigiinngitsutigut suaassutsinut agguaasimanerit.

Aaqqissuussassatut siunnersuutigineqartut taakku marluk, soorlu siuliani erseqqissaatigineqartoq, namminersortut suliffeqarfiini erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmut sulisut kattuffii kisimik sunnuteqarsinnaapput. AK-mit isumaqartoqarpoq naligiinngitsumik suaassutsinik agguaasimaneq aaqqissuussanut marlunnut tunngavissisinnaanngitsoq, tassa sulisut kattuffii aaqqissuussap aappaanut sunnuteqarsinnaajunnaartillugit.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasunut qulaani akissutigineqartut innersuussisoqarpoq.

- Inatsisissatut siunnersuutip isumaqatigiissutinut atuuttunut sanillersuunneqarnera Ullumikkut isumaqatigiissutit amerlanersaat aningaasarsiaqarluni imaluunniit aningaasarsiaqarani erninermut atatillugu sulinngiffeqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkanik imaqarput. Aaqqissuussat isumaqatigiissummiit isumaqatigiissummut immikkuualuttortarpassuaqarput aamma AK-mit naatsorsuutigineqarpoq Namminersortutik Oqartussat kattuffinnik isumaqatiginninniarsinnaatitaasunik suleqateqarlutik inatsisip akuerineqarnerata kingunitsianguagut erninermut atatillugu sulinngiffeqarnissamut najoqqutassatut isumaqatigiissutit atuuttut misissussagaat.

Akissut: Siunnersuutip ulloq atuutilerfissaa nalinginnaasumit kingusinnerusumut aalajangerneqarpoq, taamaalilluni sulinngiffeqarnerup nalaani namminersortuni atorfeqartup akissarsiortup atugai pillugit maannakkut isumaqatigiissutaasunik suliffeqarnermi illuatungeriit misissuinissaannut piffissaliisoqarluni.

AK-mittaaq naatsorsuutigineqarpoq isumaqatigiissutit sulisunut pitsaannerusumik atugassaqartitsisut inatsisissatut siunnersuut atuutilereeraluarpalluunniit atuutsiinnarneqassasut.

Akissut: Siunnersuut minnerpaamik inatsisitut paasineqassaaq, assersuutigalugu sulinnigiffeqarnerup nalaani akissarsiaqarsinnaatitaanermut ammut killiliussanik arlalinnik aalajangersaasoq.

Immikkut nassuiaatini arlalinni takuneqarsinnaareerpoq siunnersuummit pitsaannerusumik atorfeqartunut inissiisunik isumaqatigiissutinik siunnersuut qaangiinnitsoq.

Tamanna maannakkut nassuiaatini nalinginnaasuni aamma erseqqissarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip imarisaanut oqaaseqaatit:

§ 4.

Anguniarneqarpoq arnaq erninerminut atatillugu sulinnigiffeqarsinnaatitaassappat piumasqaataassasoq arnap najugaqarfigisami avataanut erniartortillugu angallanneqarnissaanik nakorsaq innersuussissasoq. Aalajangersakkamut nassuiaatini napparsimasup najugaqarfimmi avataani misissorneqarnerani katsorsarneranilu kiffartuussinerit pillugit nalunaarummut tunngavilersuutitut innersuussutigineqarput.

AK-mit maluginiarneqarpoq nalunaarummi matumani napparsimasup pisussaaffeqarnera pineqarani pisinnaatitaanera pineqartoq. AK isumaqarpoq sulisup nakorsamit isumagineqarnerminut atatillugu sulinnigiffeqarsinnaatitaaneranut pineqartup qanoq suliaritiffissaminut apuussimanera tunngassuteqanngitsoq, taamaammat kaammattuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuut iluarsillugu allangortinneqassasoq. AK-mit aamma ilimagineqarpoq § 4 malillugu pisinnaatitaaffik pineqartoq tassaasoq aningaasarsiaqarluni sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Arnat nunagisami avataani erniartortussanngorlugit innersuunneqartut sulinnigissinnaanermut pisinnaatitaaffeqarnerat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ikkunneqarpoq, aamma sulinnigiffeqarallarnissamut suli pisinnaatitaaffeqarnatik aallaraluarpataluunniit.

Arnap piffissaq aallarfigisaa arnamit arnamut allaanerusinnaavoq. Assersuutigalugu arnap aallarnissaata qaqugu pisariaqalersinnaanera imaluunniit pitsaannerpaasinnaaneranik nakorsap naliliinera pissutigalugu assigiinngitsoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut piffissaq aallarfigisaaq

aamma aallaanerusinnaalluni arnap suminngaannit aallarnissaa aamma timmisartussanersoq imaluunniit umiarsuarmut ilaassanersoq apeqquataatillugu. Taamaalilluni piffissamik aalajangersimasumik aalajangiinissaq tulluassanngilaq.

Peqatigisaanik nakorsamit peqqussutaasumit angalanissamit siusinnerusukkut arnap nammineq akilikkaminik angalasinnaanera aalajangersakkami eqqarsaatigineqanngilaq, taamaalillunilu nakorsamit peqqussutaasumik angalasunit arnanit sivilsinnerusumik peqanngissinnaaneq angusinnaallugu.

Sulinnginnerup nalaani arnaq akissarsiaqarsinnaatitaanersoq atorfinitsinneqarnerani piunasaqaatit apeqquataassapput. Arnaq akissarsiaqarsinnaatitaanngippat arnaq meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarnissamut pisinnaatitaasinnaavoq.

§ 6, imm. 2.

AK isumaqarpoq aalajangersagaq nalornilersitsisinnaasoq. Aalajangersakkami pissutsit sisamat allatorneqarsimapput, taakku malillugit arnaq naartusoq naartunermini suliffimmik allamik neqeroorfigineqartoq neqeroorummik itigartitsisinnaavoq peqatigitillugulu aalajangersakkamut aallaqqaasiussami allassimalluni arnaq pissutsit sisamat allatorneqarsimasut iluanni suliffimmik "naleqquttumik" allamik neqeroorfigineqartoq neqeroorummik itigartitsisinnaasoq. Tamatuma saniatigut nassuiaatini allassimavoq suliffik "naapertuuttoq" pineqarnersoq pisumiit pisumut nalilerneqartassasoq.

AK isumaqarpoq 1)-imit 4)-mut pissutsit allatorneqarsimasut aallaavimmikkut "naapertuuttutut" neqeroorutaasinnaanngitsut. Tjenestemandinut tunngatillugu "naapertuuttumik" inissisimaffiit allanngorsimanageri tjenestemandit pillugit inatsisip § 15, imm. 1-ani aalajangersagaapput isumaqatigiissutillu malillugit atorfeqartunut tunngatillugu atorfinitsitsinermi piunasaqaatit nassuiaataanni aalajangersagaallutik.

Taamaammat AK-mit kaammattuutigineqarpoq "naapertuuttumik" inissisimaffiit allanngorsimanageri pillugit aalajangersakkat erninermut atatillugu sulinngiffeqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut ilanngunneqassanngitsut.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuummilu allannguuteqarnermik kinguneqartussaananani.

Aalajangersagaq maannakkut Inatsisartut inatsisaannit atuuttumit ingerlateqqinneqarpoq. Tigussaassunik allannguisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

"suliffimmik naleqquttumik allannguineq" pillugu erseqqinnerusumik allaaserinninneq ilitersuutip

piareersarlugu suliarineranut ilanngunneqarumaarpoq.

§ 11, imm. 2.

AK-mit eqqarsarnartoqartinneqarpoq meeqqap paaqqutarineqartussatut inissinneqarneranut atatillugu sulinnigiffeqarnermut malittarisassat aalajangersarneqarnissaat allaffissornikkut isumagisassanngortinneqarsimanerat. Tamanna pisortanut tatiginninnginnermik pissuteqanngilaq, taamaammat sulinnigiffeqarnissamut malittarisassat maannamut inatsisitigut aamma suliffeqarnermi susassaqtut isumaqatigiissutaasigut aalajangersarneqartarsimanerat pissutigalugu maannamut ingerlatseriaaseq malillugu malittarisassat inatsisitigut toqqaannartumik aalajangersarneqartariaqarput isumaqatigiissutinilu aalajangersakkanut tapertaasinnaanngortinneqartariaqarlutik.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inissiinermi sulinnigiffeqartarneq pillugu malittarisassat Meeqqamik paarisassamik inissiinermi sulinnigiffeqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 26. februar 2010-meersumiippoq.

Nalunaarut nutarterneqassaaq, imarisaatigulli allannguisoqarnissaa eqqarsaataanani.

§ 14. (maannakkut § 13)

AK isumaqarpoq -tariaqarpoq (bør) nassuiaatiniunngitsoq aalajangersakkamili erseqqinnerusariaqartoq, tassa § 12 malillugu sulinnigiffeqarnermi pinnani sulinnigiffeqarnermilli sivitsuinermi sulineq tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aallarteqqinneqarsinnaasoq kisimi periarfissatut takutinneqarani.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerannik sivitsuineq pillugu aalajangersagaq siunnersuummit peerneqarpoq, aamma ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit sulinerup aallarteqqinnissaa pillugu aalajangersakkat oqaasertai allanngortinneqarlutik, taamaalilluni angajoqqaat sulinnigiffeqarneranni sapaatit akunnerini kingullerni 4-ni ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit sulinerup aallarteqqinnissaa taamaallaat periarfissaalerluni.

§§ 17-ip aamma 18-ip § 26-mut naleqqiunneqarnerat (maannakkut §§-it 15 aamma 23)

AK-mit paasiuminaatsinneqarpoq angajoqqaat aapparmik sulinnigiffeqarsinnaatitaanerannik tigusisinnaanerat kommunimit akuerineqartariaqarnera. AK-mit inassutigineqarpoq pisinnaatitaaneq

inatsimmi toqqaannartumik aalajangersarneqassasoq taamalu sulinnigiffeqarnissaq pillugu sulisitsisoq nalunaarfigiinnagassanngorlugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 17-imi (maannakkut § 15) pineqartoq ernereernerup kingorna angajoqqaajusup arlaata aappaasup sulinnigiffeqarsinnaatitaaneraniq tigusinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa maannakkut allanngortinneqarpoq taamaalilluni akuersissummik tunniussisoqassanersoq kommunalbestyrelsimi aalajangerneqartussaajunnaarluni.

§ 18-imi pineqartoq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaaneraniq anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tigusinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Taarsiullugu "anaanaaqataasoq" allanneqarpoq, taamaalilluni arnaq, meeqqamut anaanaaqataasutut nalunaarsugaasoq meeqqap ataataatulli sulinnigiffeqarallarnissamut sulinnigiffeqarnissamullu pisinaatitaalluni. Tassani pisinnaatitaaffik pineqarpoq, kommunalbestyrelsilu akuersinissaa pisariaqarunnaarluni.

§ 20. (maannakkut § 17)

AK-mit takujuminaatsinneqarpoq § 19-ip aamma § 20, imm. 2-p qanoq imminnut ataqatigiinnerat, tassa § 19-imi aalajangersarneqarmat meeraq sulinnigiffeqarnerup nalaani toqukkut qimagutissagalarpat erninermut atatillugu nalinginnaasumik sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq atorunnaartussaanngitsoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Meeqqap toquneranut atatillugu sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq sulinnigissinnaatitaanerlu pillugit aalajangersakkat maannakkut erseqqissarneqarput.

Erninerup kingorna sapaatit akunnerini siullerni 15-imi meeqqamik annaasaqartoq angajoqqaaq ernisimalluni tamakkiisumik meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarallarsinnaatitaanini pigiinnassavaa. Angajoqqaap ernisimalluni sulinnigiffeqarallarnissamini sapaatit akunneri 4-nik ikinnerusut sinneruppagit sapaatit akunneri 4-t tikillugit sulinniginnissaminut pisinnaatitaaffini angajoqqaap ilasinnaavai. Angajoqqaaq sulinnigiffeqarallarnermi sapaatit akunneraniq 1-imik amigaateqartoq sapaatit akunnerinik 3-nik sulinniginnissani taamaalilluni ilasinnaavai.

Angajoqqaaq angajoqqaatut sulinnigiffeqarallarnermi nalaani meeqqamik annaasaqartoq sapaatit akunnerini 4-ni sulinniginnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq.

§ 28. (maannakkut § 25)

"Utertinneqarsinnaasut annerpaaffissaat" § 30, imm. 3-mi nassuiarneqarsimanerat innersuussutigineqarpoq. Taamaammat § 28-mi aalajangersagaq pineqartoq innersuussutigineqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq maannakkut § 27, imm. 4-mut innersuussinermik imaqalerpoq (siusinnerusukkut § 30, imm. 3)

Tamatuma saniatigut oqaaseq "utertinneqarsinnaasut annerpaaffigisinnaasaa" "akigititat annerpaaffiannit" taarserneqarpoq.

§ 30. (maannakkut § 27)

AK isumaqarpoq oqaaseq "qinnuteqareernikkut" naapertuutinngitsoq, tassa siunertaammammi sulisitsisoq utertitsivigineqarsinnaatitaasoq. Utertitsivigineqarnissamut piumasaqaatit naammassineqarsimappata utertitsisoqarnissaanik aningaasaateqarfiup naliliisimanera matumani tunngavigineqanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Sulisitsisoq utertitsisinnaatitaavoq. Utertitsisoqarnissaa anguniarlugu sulisitsisoq utertitsisoqarnissaa pillugu qinnuteqaateqassaaq.

Utertitsisoqarnissaanut piumasaqaatit naammassineqarsimanersut aningaasaateqarfik nalilersuisussaassaaq, aamma aningaasat sulisitsisumut utertitsinneqartussat suunersut nalilersussallugit.

§ 33. (maannakkut § 30)

AK-mit amigaatigineqarpoq siulersuisut siulittaasussaannik toqqaanissamut piumasaqaatinik nassuiaasiortoqarnissaa.

Aningaasaateqarfiup siulersuisuini akissarsiortut sinniisussaannik toqqaasarnermut tunngatillugu AK-mit maluginiarneqarpoq pingaaruteqartoq toqqaanikkut kattuffiit isumaqatiginninniarsinnaatitaasut sunniuteqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Tassa kattuffiit sorliit siulersuisuni ilaasortaataqassanersut sioqqutsisumik pingaarnersiorneqartariaqarput aamma kattuffiit arlallit ataatsimoorlutik inassutigisaannik Naalakkersuisut pingaartitsisariaqarput.

Akissut: Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat.

§ 35. (maannakkut § 32)

AK isumaqarpoq ukiuni sisamani atuuffeqarneq eqqarsaatigalugu siulersuisuni ilaasorta q sulinnigiffeqarnissamut qinnuteqarsinnaasariaqartoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siulersuisuni ilaasorta q siulersuisunit tunuarsinnaavoq, tamatumalu kingorna piffissap sinneranut taartissamik Naalackersuisut toqqaassallutik.

§ 40. (maannakkut § 37)

Aalajangersagaq qulequttamut naapertuutinngilaq. Qulequttami takuneqarsinnaasariaqarpoq sulisitsisut akileeqataassutissaasa annertussusissaanik siulersuisut aamma siunnersuuteqarsinnaanerit.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

§§-it 40-42 (maannakkut §§-it 37 aamma 38) Allatut oqaasertalerneqarput, taamaalilluni siulersuisut nalunaarusiaat aamma sulisitsisut akiliutaata angissusissaanik siunnersuummik imaqalerluni. Taamaalilluni qulequtap aalajangersakkallu akornanni naapertuuttoqalerpoq.

Kapitali 4 immikkullu § 44, imm. 3.

Oqaaseq "erninermut atatillugu naligiissarinermut aqqissuussineq" inatsisissatut siunnersuummi amigartumik nassuarneqarsimavoq. Inatsisissatut siunnersuummi imm. 3.2-mut nalinginnaasumik nassuiaatini takuneqarsinnaavoq aqqissuussaq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit aqunneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq.

Naligiissarinermik aqqissuussaq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit aqunneqartoq pineqarpat taava naalackersuisoqarfik taanna aalajangiisuusussaavoq aamma naapertuutinngilaq oqartussanut allanut naammagittaalliuuteqarsinnaanerup atuutsinninnissaa pillugu inatsisitigut aalajangersagaqarnissaq § 44, imm. 3-tut ittumik.

AK-mit kaammattuutigineqarpoq naligiissarinermik aqqissuussap aqunneqarnissaanut tunngavissat inatsisissatut siunnersuummi erseqqinnerusumik nassuarneqarnissaat, tassunga atatillugu innersuussutigineqarput naligiissarinermik aqqissuussamut sulisut kattuffiisa sunniteqartinneqartariaqarnerat pillugu pingaarnertut oqaaseqaatigineqartut.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Kapitali 6

Innuttaasunut pisortat ikiorsiissutaannik pissarsisartunut aamma siusinaartumik pensionisisartunut sanilliullugit innuttaasut pisortanit pilersorneqartut inatsisitigut qanoq inissisimanerisa qulaajaaffigineqarnissaat AK-mit ujartorneqarpoq.

Tassani AK-p assersuutigalugu eqqarsaatigivai suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartagallit innuttaasullu innarluutilinnut tunngatillugu malittarisassat malillugit ikiorsiissutinik pisartagallit.

Akissut: Isumaginninnikkut tunniuttakkat allat pillugit aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarput, tassani marloqiusamik malittarisassaliorneq pineqarmat. Isumaginninnikkut tunniuttakkanut allanut tunngasut ilitsersuusiassami erseqqinnerusumik allaaserineqarumaarput.

§ 61, imm. 4. (maannakkut § 51, imm. 2)

AK isumaqarpoq aalajangersagaq pineqartoq immaqa pisariaqanngikkaluartoq, tassa aningaasat atorneqarsimanngitsut naatsorsuinikkut iluarsinнарneqarsinnaammata.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, aningaasaateqarfiup aningaasaqarneranut tunngasut malittarisassat pillugit erseqqissuseqarnissaa pingaaruteqarmat.

§ 64. (maannakkut § 54)

AK-mit takuneqarsinnaanngilaq kapitali 4-mi siulersuisut sorliit pineqarnersut. AK-mit eqqoriarneqarpoq kapitali 3 pineqartoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Innersuussineq maannakkut kapitali 3-mut iluarsineqarpoq.

§ 66. (maannakkut § 56)

Oqaaseq "qularnaveeqqutitut arsaarinnissutigineqarsinnaatitaapput" ilanngunneqartariaqanngilaq, tassa oqaaseq pineqartoq kalaallit inatsisaanni nassaassaannгимmat.

AK-mit assut nalorninartoqartinneqarpoq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi

maanna atuuttumi periarfissaqarnersoq sulisoqarnermut akitsuummik kingusinaarluni akiliuteqarsimanerup ernialersorneqarnissaanut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni akiliutinik kingusinaartumik akiliinermi qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarsinnaaneq pineqaatissinneqarsinnaanerlu pillugit aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarlutik.

2. Kalaallit Nunaanni Politiit

Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tusarniaanermut Kalaallit Nunaanni Politiit akissutaat

Kalaallit Nunaanni Politiit tusarniaavigineqarsimanertik qutsatigaat.

§ 67 pillugu (maannakkut § 57)

Paasissutissanik eqqunngitsunik imaluunniit salloqittaasimagaanni § 67-imi iliuusereriikkanut kingunerititassat pineqarput, taakkulu sulisitsisumut tunngassuteqarput. Tassunga Kalaallit Nunaanni Politiit maluginiarpaat immikkut aalajangersagaliortoqarsimasoq, tassani toqqarlugu allanneqarluni sulisitsisut Namminersorlutik Oqartussanut nalunaarutiginnittussaaneermik pisussaaffeqartut, aamma pisussaaffiup taassuma annertussusaa suunersoq erseqqissarneqarluni.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni paasissutissanut sulisitsisunut namminersortunut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfimmut paasissutissartaanut taamaallaat tunngasuullutik. Taamatut paasissutissiinissamut pisussaaffik kapitali 3-mi allaaserineqarpoq.

3. Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit

Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu atatillugu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xxx, xx 2019-imeersumut siunnersuut pillugu tusarniaanermut akissutit

Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xxx, xx 2019-imeersumut siunnersuummut oqaaseqaataat.

Oqaaseqaatit aallarniutaasut

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xxx, xx 2019-imeersumut siunnersuut pisortatigoortumik Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiinnut nassiussimavaa.

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit siunnersuut pitsaasumik isumaqarfigimmassuk, tassami ilaatigut arnat sulinnigiffeqarsinnaatitaanerat qulakkeerneqassasoq siunertaammat, arnammi ilaat illoqarfitsik qimallugu erniartortitaasarput, soorluttaarlu angajoqqaat assigiimmik suaassusillit inatsisitigut inissisimanerat pitsanngortinneqassammat.

Ilanngullugulu pingaaruteqarpoq naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu malittarisassat naligiissitaanermik siuarsaaqataammata, sulinnigiffeqarsinnaatitaanermullu pisinnatitaanertik atormassuk, angajoqqaat ileqqutoqqanik attassillutik ileqqoqaannarnissaannut imaluunniit arnat suliffeqarnermi ajornerusumik inissisimalernissaannut ilapittuutaasinnaasunik aalajangersakkanik imaqanngimmat. Tamakku ilaatigut tunngavigalugit Siunnersuisoqatigiit siunnersuummut tapersiiniarput.

Ataatsimut isigalugu Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigissagaluarpaat inatsisissatut siunnersuummi angajoqqaanut ataasiakkaanut immikkut sulinnigiffeqartitsisarnissamut immikkut tunngavigineqartussamik ukkataqarsimasuuppat, tamannalu aqqutigalugu suliffinniiginnarnissami suaassutsit assigiinngitsumik pineqassanngimmata.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siunnersuummeereerpoq immikkut angajoqqaanut tamanut immikkut atugassaq sulinnigiffeqarallarnissaq pillugu tunngasoq. Anaanaasoq erninissaq sioqqullugu sapaatit akunnerini 4-ni sulinnigiffeqarsinnaavoq aamma ernereernerup kingorna sapaatit akunnerini 19-inik sulinnigiffeqarallarneq, ataataasorlu sapaatit akunnerini 3-ni sulinnigiffeqarallarsinnaalluni, meeqqap inunngornerata kingorna sapaatit akunnerisa 15-it aamma 19-it siulliit iluanni ingerlanneqartussaq.

Angajoqqaat sulinnigiffeqarallarsinnaanerit immikkut inissinneqanngilaq, taamaalilluni angajoqqaat nammineq taakku akorniminni agguarnissaat aqqissuussinnaallugu.

Meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqartarnermut aningaasaateqarfik suaassuseqartunut marlunnut atuuppoq. Ukiuni arlalinni meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqartarnermut aningaasaateqarfeqarsimasunit nunanit allanit misilittakkat ersersippaat meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqartarnermut aningaasaateqarfiit arnat ernisinnaasut akornanni sinneqartumik suliffissaaleqinernik ajornartorsiutinik aaqqiinernut peqataasimaneri, angutit

arnallu akornanni naligiimmik akissarsiaqalerneq qulakkeerneqarluni, aamma suiaassutsinut agguarsimasut suliffeqarfiit atorunnaarlutik.

Tamatuma saniatigut Danmarkimi Industriens Barselsfondimit misilittakkat tikkuarpaat meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfimmik pilersitsinerup kingunerisaanik ataataasut sivilunerusumik meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarallalertarnerat.

Taamaalilluni angajoqqaanut marluusunut suliffeqarfinni annertunerusumik naligiissitaaneq qulakkeerneqassaaq.

2. Oqaaseqaatit aalajangersimasut

a. Meeraq najorlugu sulinngiffeqartoqassaaq

§ 1, imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu, sulinngiffeqartup piffissaq sulinngiffeqarfiusoq meeraq najorlugu atussagaa meeqqap erniunerata imaluunniit tiguneqarnerata kingorna sulinngiffeqarsinnaatitaanermut sulinngissinnaatitaanermullu piumasaqaataavoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq, aalajangersagaq aallaaviatigut aatsaat immikkorluinnaq pisoqarsimatillugu atorneqarsinnaasoq, soorlu meeraq illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit angajoqqaajusup najugarinngisaani najugaqarsimappat imaluunniit ataataasoq meeqqamik attaveqarusunngippat, tamatumalu kinguneratut ataataassutsiminik akersiumanani. Ilanngullugulu taaneqarpoq angajoqqaat sulinngiffeqartut aallaaviatigut meeqqamut ullut tamaasa attaveqartarnissaat aalajangersakkap kingunerissagaa, kisiannili tamanna killilersuinerujussuartut paasineqassanngitsoq, tassami assersuutigalugu angajoqqaat aappaat ulluni arlalinni piniariarsinnaassasoq imaluunniit angajoqqaat sapaatip akunnerata naanerani meeraq paaritissinnaasariaqaraat.

Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit sulinngiffeqartarneq meeqqamik najueqateqarnermik atorneqartassasoq tapersersorpaat, kisiannili erninermi sulinngiffeqartarneq pillugu malittarisassat angajoqqaat meeqqamik najueqateqartarnissaannik qulakkeerininnissamik siunertaqaannangimmata. Taamaalilluni arnanut sutigulluunniit immikkoortitsiniaanerit atorunnaarnissaat pillugit isumaqatigiissummi artikel 11-mi allassimavoq naalagaaffiit maannakut atorfigisamik, ukiuni qassini atorfeqarsimanermi inissisimanermik imaluunniit isumaginninnikkut tapiissutinik annasaqanngikkaluarluni akissarsiaqaatigalugu allatulluunniit isumaginninnikkut ikiorsiissutinik pisartagaqaatigaluni erninermi sulinngiffeqarsinnaanerup atuutilernissaanut naleqquttunik iliuuseqarsinnaanerminnut aalajangiisussaasut. Aaqiinerit tamakku anaanaaneq pissutigalugu arnanik immikkoortitsiniaanerit pinngitsoortinniarlugit atorneqartariaqarput, aamma sulisinnaanermut pisinnaatitaaffigisarpiaat illersorniarlugit.

Taamaammat sulinngiffeqartussap sulinngiffeqarnermini sulinngiffeqarfik meeqqamik najuilluni atussagaa aalajangiisusumik piumasaqaatitaqassappat paatsoortoqarneranik

kinguneqariaannaavoq, tamanna kisimi erninermi sulinnigiffeqarnissamut malittarisassaqaarnissamut tunngaviunngimmat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Sulinnigiffeqarallarnissaq pillugu malittarisassat meeqqamut pitsaanerpaaq kisiat qulakkiissanngilaat, kisianni aamma naartunerup erninerullu kingorna anaanaasup qasuersaarsinnaanera qulakkeerneqassalluni. Tamatumunnga aamma pissutaavoq meeraq toqungalluni erniuppat, meeravissiassanngortinneqarpat, meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat, imaluunniit meeraq erniunermi kingornatigut sapaatit akunnerisa 15-it imaluunniit 19-it siulliit iluanni toquppat anaanaasup sulinnigiffeqarallarnerata atorunnaannginnissaa.

Artikel 11, normu 2-mi siunertat ilaat tassaavoq "sulinissamut pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaat". Anaananngorlaaq sulinissamut tamakkiisumik pisinnaatitaaffimminik suli tamakkiisumik pisinnaatitaaffeqarpoq. Peqatigisaanilli suliffimmit sulinnigiffeqarallarnissamut pisinnaatitaaffini atorsinnaanngilaa, tassa sulineq aallarteqqikkuniuk sulinnigiffeqarallarnissamut pisinnaatitaaffini annaassagamiuk. Tamanna maannakkut atuuttumi Inatsisartut inatsisaannit ingerlateqqinneqarpoq.

Angutit arnallu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 29. november 2013-imeersoq naartuneq, meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarallarneq imaluunniit meeravissiartaarneq pissutigalugit assigiinngisitsinissaq inerteqqutaavoq. Siunnersuummi matumani tamatuma allaaserineqarnissaa taamaattumik pisariaqanngilaq.

Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit aalajangersakkat ersarnerluttuusut aamma isumaqarput. Illuatungaatigut meeraq najorlugu sulinnigiffeqarfik atorneqassasoq aalajangersarneqarpoq, tassa imaappoq qanimut ukkatarilluarlugu najorlugu, tamannalu inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatini assersuutigineqartuni taperserneqarpoq. Nassuiaatinili aamma innersuussutigineqarpoq ullut tamaasa attaveqatigiittoqartassasoq, kisianni taama ukkatarilluarlugu najortuaannavittariaqarnagu.

Ilanngullugulu malugineqarpoq, naalungiarsuup inunngornerata kingorna sapaatit akunnerisa 15-it siulliit iluanni sulinnigiffeqarnissaq pineqartillugu meeqqamut ataataasup anaanaasumik najugaqateqanngitsup aalajangersakkamit eqqorneqarsinnaanera navianaateqarsinnaassasoq, takuuk § 7. Imaassinnaavormi ataataasoq nunaqarfimmi/illoqarfimmi ungasinngitsumi najugaqartoq, meeqqallu najugaqarfigisaanut tikissinnaasoq, kisianni anaanaasumut attaveqarniarneq najugaanniluunniit inissaalatsineq pissutaallutik meeqqamik najugaqateqarsinnaanngitsaq.

Aamma ataataasup meeqqamik sapaatip akunnerini siullerni 15-ini attaveqarniarsinnaanera killeqartussaassaaq aamma § 7 malillugu sulinnigiffeqarsinnaaneq meeqqamik attaveqarnissamik

taamaallaat pissuteqartariaqarsorinangilaq, taamaammallu § 7 malillugu sulinnigffeqarsinnaanermut pisinnaatitaaffik meeqqamik najuilluni ingerlanneqassasoq piumasagaataasariaqarnani.

Kingusinnerusukkut meeraq ullup ingerlanerani meeraaqerivimmiilerpat allamiluunniit paaqqinnittarfimmiilerpat tamanna angajoqqaat sulinnigffeqarsinnaannginnerannik kinguneqassava, tassami meeraq ullup ingerlanerani najorsinnaanngilaat, qanorlu iliorluni meeqqamik najuineq naatsorsorneqassava angajoqqaat sulinnigffeqartitaanerup nalaani sulinertik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nangippassuk, takuuk § 14.

Taamaammat Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiinnit oqaatigineqassaaq, aalajangersagaq aalajangiusimaniarneqarpat erseqqissarneqartariaqarpoq imaluunniit imatut allanngortittariaqarpoq tassalu sulinnigffeqarneq meeqqap najornissaa siunertaralugu atorneqassasoq, tassami oqariaaseq "najuineq" meeqqamik qimatsissanani najuinnarnissaatut paasineqarsinnaammat. Aammattaaq § 1, imm. 2-mi piumasagaatigineqartup § 7 malillugu sulinnigffeqarsinnaanermut atuutissanersaq isumaliutigeqqinneqarsinnaavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersagaq aallaaviatigut meeqqamik ulluinnarni atassuteqarnissamik imaqarpoq, imaannarli nassuiarneqarnani piffissani sivikitsuni ullut tamaasa atassuteqannginnerup kingunerissallugu sulinnigffeqarallarneq atorunnaassasoq.

Sulinnigffeqarallarneq imatut paasineqassaaq suliffimmit sulinninnissamut utaqqiisaasumik pisinnaatitaaffik. Taamaalilluni siunnersuummi siunertaanngilaq taamatut sulinninneq meeraq peqatigalugu atorneqassanngippat meerartaanermut atatillugu angajoqqaq sulinnigffeqarnissamut pisinnaatitaaffeqassasoq.

Naatsorsuutigineqartariaqarpoq angajoqqaap suliffimminit sulinnigffeqarallarnissaminik piumasagaateqartup aamma sulinnigffeqarallarneq taanna ilaqutartaani peqatigalugit atussagaa.

Erseqqissaatigineqassaarli ulloq unnuarlu nalunaaquttap akunnerini tamani meeqqamut atassuteqarnissaq pillugu piumasagaateqartoqanngimmat. Taamaalilluni meeqqap ullup ilaani meeqerivimmiissinnaaneranut aporfissaqanngilaq, tassa angajoqqaat ullup ingerlanerani piffissami allami meeraq ilagisinnaallugu.

Ataataq anaanamik najugaqateqanngitsoq pillugu assersuummi kingullermi ataataasoq aalajangersakkamit eqqugaassanngilaq, ataataasoq meeqqamik ulluinnarni atassuteqartarpat. Ataataasoq piffissani ataasiakkaani ullut arlallit allortarlugit meeqqamik taamaallaat atassuteqarsinnaappat ataataasup piffissami sulinnigffeqarallarfiusumi tamarmiusumi

sulinnginnissaa naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu tamanna naapertuutilersissinnaangilaa. Taamaattoqartillugu suliffiup avataani ataataasup meeraq ilagisariaqassavaa.

b. Anaanaasoq naartuneq pissutigalugu sulinngiffeqarsinnaatitaavoq. § 3, imm. 1 malillugu arnaq naartuneq pissutigalugu sulinngiffeqarsinnaatitaavoq, matumani erninissamut sapaatip akunneri marluinnangorpata aamma ernereernerup kingorna sapaatip akunneri 15-it tikillugit.

Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit pisinnaatitaaffimmik tamatuminnga tapersiigaluarpataluunniit ajornannginnerussagaluarpoq aalajangersagaq paarlattuanik ernereernerup kingorna sapaatip akunnerini marlunni sulinngiffeqarnissamut pisinnaatitaanertut oqaasertalerrneqartuuppat, soorlu tamanna assingusumik danskit inatsisaanni aalajangersakkami ilisimaneqartoq, aamma EU-mi peqqussutip malitsigisaanik malittarisassatut eqqunneqartoq, matumani arnat ernereernerup kinguninngua sulileqqinnissaat pillugu piumaffigineqarnissaat pinngitsoortinniarlugu. Malittarisassaq siusinnerusukkut danskit naligiissitaanermut inatsisaanni § 7, imm. 1, oqaaseqatigiit aappaanni nassaassaasimavoq.

Anaanaasoq ernereerermi kinguninngua sulinermi nangatseqqissimanngikkaluarpalluunniit aalajangersakkamik taama ittumik atulersitsinikkut anaanaasumut tamaviaartitsinissaraluaq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siunnersuummi siunertaanngilaq arnat pisussaaffilerneqarnissaat, kisianni arnat (angutillu) pisinnaatitaaffeqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

c. Najukkap angerlarsimaffigisap avataanut erniartorsinnaatitaaneq Anaanaasup erniartorfissamut aallarneraniit sulinngiffeqarsinnaatitaanissaa pillugu malittarisassamik atuilerneq Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit pitsaasutut isigaat, tamanna naartunerup kinguneratut nakorsamit tunngavilersorneqarpat pisariaqartutullu isigineqarpat. Naligiissitaanermulli Siunnersuisoqatigiit eqqumiigaat inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini nalunaarutigineqarmat:
"Siunnersuutip malitsigissavaa innersuunneqarneq tunngavigalugu arnap sulinngittariaqarnera pissutissaqarani sulinnginnertut isigineqarsinnaassanngimmat. Ullumikkut malittarisassat malillugit arnap pissutissaqarani sulinngitsoorsimanera tunngavilersuutigalugu arnamik akissarsiaqarluni sulisartumik erniffissaminut angalareerermi kingorna suliartunngitsumik sulisitsisoq inatsisinik unioqqutitsinani soraarsitsisinnaavoq."

Angutit arnallu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 29. november 2013-meersumi § 11, imm. 1 malillugu naartuneq, erninermi sulinngiffeqarneq

meeravissartaarnerluuunniit pissutigalugit sulisitsisup aningaasarsiortumik soraarsitsisinnaannginnera Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit maluginiarpaat.

Taamaammat Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit arnap sulisartup naartunini pissutigalugu erniartorluni aallarsimanermi kingorna taannalu pissutigalugu suliar tunngitsoortup inatsisunik unioqqutitsinani soraarsinneqarsinnaanera nassuiaatini erseqqissarneqartoq tulluanngitsutut isigaa, matumani eqqartuussiviit aqutigalugit erniartorluni aallarnermut tapersiisimasumik aalajangiisoqarsimangippat.

Periutsumik taamaattumik soqanngikkaluarpuunniit Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit naammagisimaarpaat maanna inatsisissatut siunnersuutitigut anaanaasup taamak ittumik pisinnaatitaaffeqarnera aalajangersaaffigineqarmat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Immikkoortoq maanna allatut oqaasertalerneqarsimavoq.

d. Ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tiguisinnaanera.

Inatsisissatut siunnersuummi § 18-imi atuarneqarsinnaavoq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tiguisinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa piumasaqaatit 4-t allassimasut naammassineqarsimappata.

Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit paasisinnaanngilaat sooq aalajangersakkap kommunalbestyrelsi missingiisinnaanerani (“akuerisinnaavaa”) periarfissikkaa. Ilimagisariaqarpoq piumasaqaatit 4-t naammassineqarsimappata katissimasaq imaluunniit aapparisaq sulinnigiffeqarsinnaanissamut pisinnaatitaaffeqartoq.

Akissut: § 18-imi pineqartoq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tiguisinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Taarsiullugu "anaanaaqataasoq" allanneqarpoq, taamaalilluni arnaq, meeqqamut anaanaaqataasutut nalunaarsugaasoq meeqqap ataataatulli sulinnigiffeqarallarnissamut sulinnigiffeqarnissamullu pisinaatitaalluni. Tassani pisinnaatitaaffik pineqarpoq, kommunalbestyrelsilu akuersinissaa pisariaqarunnaarluni.

e. Erninermit aningaasaateqarfimmi siulersuisut katitigaanerat

Angutit arnallu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 3, 29. november 2013-imeersumi §§ 7 aamma 8 malillugit ilaasortat piukkunneqartut katitigaanerat inassutigisarnerallu pisassasut Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit naatsorsuutigaat. Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit kaammattuutigaat inatsisissami naammassisami

tassungaluunniit nassuiaatini naligiissitaanermut inatsimmi aalajangersakkat innersuussutigineqassasut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tassa inatsimmut allamut innersuussineq inatsisiliornermi najoqqutassanut akerliummat.

f. Erninermut atatillugu ullormusiat feriarnersiuteqaatigineqarsinnaanngitsut § 48, imm. 3-mi malillugu erninermut atatillugu ullormusiat feriarnersiuteqaatigineqarsinnaanngitsut aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma kingunerissavaa arnat (anaanaasut) ukiup tulliani ferialerunik ajornerusumik inissisimalernissaat, soorluttaaqq sulinnigiffeqarnissap agguarnissaa pillugu angajoqqaat isummernissaannut sunniuteqarsinnaassalluni.

Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit ilisimavaat aalajangersagaq tassunga assingusooq massakkut inatsimmi atorneqareermat, kisiannili kaammattuutigerusuppaat ilumut aalajangersakkaap taassuma arnamut (anaanaasumut) ajortunik siunertarineqanngitsunillu kingunerlutsitisinnaanera eqqarsaatigilluarneqarumaartoq.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuummili allannguisoqarneranik kinguneqassanngilaq.

4. SIK

”Naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqartarnissaaq pillugu Inatsisartut inatsisisaat nr. xx, xx.xxx 2019-imeersumut SIK ukuninnga oqariartuu-teqarpoq.

Taamaattoq SIK-p qulakkeerusuppaa tassa erninermut meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqarnermi tunniunneqartartut sulinnigiffeqarneq sivitsoriartortillugu aningaasat milliartortinneqannginnissaat.

Kiisalu siunnersuutigineqartumi § 28-imi allassimasooq ullumikkut atuuttunut sanilliullugu SIK-p ajorseriarnertut isigaa, tassami ullumikkut taamatut erninermi qitornavissartaarnermilu sulinnigiffeqarnermut atatillugu SIK-mi aningaasarsiat minnerpaaffiat malin-neqartussaavoq, tassaasooq ullumikkut atuuttoq 91,67 kr. aallaavigalugu.

Uanilu maannakkut siunnersuutigineqartumi suliffeqarfiutilinnut namminersortunut (pri-vatinut) tunngatillugu oqariartuutigineqarpoq minnerpaamik aningaasarsiat 80 procentii tunniunneqartassasooq. Tassa imaappooq taamaallaat akunnermut 73,33 kr. tunniunneqar-tassaaq, akileraatuserneqarpatalu suami tassa amiakkoqassapput.

Taamaattumik SIK isumaqarpoq aningaasarsiaritinneqartut sulinggifteqarneq tamaat pigitiinnarneqartariaqartut. Sumummi iluaqutaava erninermut meeravissiarthaarnermul-lu atatillugu sulinggifteqarsinnaanerit sapaatip akunnerinik 4-nik sivitsortinneqarpata illu-atungaaticullu atugassarititaasut pitsangortinneqaratik.

SIK isumaqarluinnarpoq pitsaanerusumik aaqqiisoqarsinnaasoq, tassami sulisitsisut taa-maallaat maannakkut 20 procentimik akiliisinniarnearput. Isumarpugut tamanna anner-tusineqartariaqartoq, soorlu assersuutigalugu sulisitsisut aningaasartuutigineqartup 50 procentianik akiliisussangortinneqartariaqarput, ilami sulisitsisut aamma siunissami sulisitsisut qulakkiissaguniku aamma isumagisariaqarpaat meeraartaarnermut ernivissiarthaarnermullu atatillugu atugassarititaasut pitsaanerusunissaat.

Aammalu sulisitsisut soqutigisariaqarpaat sulisumik isumakuluuteqarpallaarani meeraavissiarthaarsinnaanissaa/meerartaarsinnaanissaa.

Taamaattumik SIK-p siunnersuutiginiarpaa sulisitsisup aningaasartuutissai 50 procentimut qaffanniarli, taamaasilluni sulinggifteqartup aningaasarsiani pigiinnarsinnaaniassavai.”

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aalajangiisoqarpoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aaqquissuussinermut tunngasumi aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut.

Namminersortuni atorfeqartut eqqarsaatigalugit erseqqissarneqarpoq nalunaaquttap akunneranut ullormusianit qaqugukkulluunnit atuuttunit akissarsiat tunniunneqartut ikinnerusussaannigitsut, taakku nalinginnaasunik akissarsianit 80 %-inik annertuneruneri apeqqutaatinnagu.

Sulisitsisoq namminersortoq siunnersuummi matumani sulisitsisup tunniussassaatur pisussaaffigisaanut naapertuuttunik utertuussaaq.

Namminersortuni atorfeqartoq, nalinginnaasumik nalunaaquttap akunneranut 91,67 koruunisisartoq nalunaaquttap akunneranut suli 91,67 koruunisisassaaq, sulisitsisorlu nalunaaquttap akunneranut 91,67 koruuninik utertuussalluni.

“Taamaattoq SIK-p iluarinartippaa siunnersuutigineqartumi § 27-imi immikkoortoq 3-imi allassimasut, taamaasilluni ullormusiat milliartunnginnissaat taakkunani qulakkiikkannerneqarsinnaammat.

Taamaattoq aamma soorlu atuarfeqarfinni atuarfiit matugaangata sulisut ilaatigut angerlartiinnarneqartartut uani inatsisissami aamma eqqarsaatigineqartariaqartut.”

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 27, imm. 2 (maanna § 24, imm. 3) allanngortinneqarpoq, taamaalilluni maannakkut suliffeqarfiup avataani pineqartumut atuussimasut pissutsit piffissallu naatsorsuutigisimanngisat aamma eqqarsaatigineqassallutik.

5. Kommuneqarfik Sermersooq

Naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranut akissut

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1) Atugarisanik pitsanngorsaataasussaavoq Kommuneqarfik Sermersuumit tapersorsorneqartoq.

2) Nassuiaatini nalilerneqarpoq namminersortut pisortallu suliffeqarfiini sulisut erninerminni ullormusiassaasa suliarineqarnerannut atatillugu kommunit ukiumut 8,5-inik sulisoqartartut. Ukiumut sulisut amerlassusaannik missingiinissinni tunngavigisimavarsi Qeqqata Kommuniani misileraalluni misissuisimaneq, tassa erninermi ullormusiat ukioq naallugu sulisimasup ataatsip suliarisimasai 125-t tunngavigisimavasi.

Kommuneqarfik Sermersuumi ukioq naallugu sulisup ataatsip erninermi ullormusiassat pillugit suliat 306-it missaanniittut naammassisarpai. Kommuninut tapiissutit ukiumut sulisartunut 8,5-inut aningaasartuutigineqartartut annertoqataannik ikilisinneqassappata erninermi ullormusiat pillugit suliaqartarnerup nalinganit annerusunik Kommuneqarfik Sermersuumut tapiissutit ikileratarsinnaapput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit tunngavigalugit kommuniminni ukiumi 1-imi meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqartitsineq pillugu suliat qassiunersut naalakkersuisoqarfiup kommunit tamaasa ilisimatitseqqusimavai. Kommuninut allaffissornikkut kingunissaanik allaaserinninneq maannakkut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit nutarterneqarpoq.

3) Inatsimmut siunnersuut tamanut naligiimmik pisinnaatitaaffiussappat inatsisissatut siunnersuummi angutit anguteqatiminnik atoqateqartartut pisinnaatitaaffii aamma eqqarsaatigineqartariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 18-imi pineqartooq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tigusinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Taarsiullugu "anaanaaqataasoq" allanneqarpoq, taamaalilluni arnaq, meeqqamut anaanaaqataasutut nalunaarsugaasoq meeqqap ataataatulli sulinnigiffeqarallarnissamut sulinnigiffeqarnissamullu pisinaatitaalluni.

Soorlu nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.7-imi allaaserineqartooq angajoqqaatigiinnut marluullutik angutaasunut taamaaqataani pisinnaatitaaffiliinissaq ajornarsimavoq. Angajoqqaanut marluullutik angutaasunut taamaaqataani pisinnaatitaaffimmik ikkussineq meeravissartaarnissaq pillugu malittarisassanut akerliussaaq, aamma anaanaasup sulinnigiffeqarallaarsinnaatitaanerani atorunnaarsiinertaqanngitsumik naammassineqarsinnaanani.

Oqaatigineqassarli meeravissartaartunut sulinnigiffeqarallaarsinnaatitaaneq angajoqqaanut aappariinnut assigiinngitsumik suaassusilinnut atuummat, angajoqqaatigiinnut assigiimmik suaassusilinnut atuuttutut.

6. Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK).

Pineqartooq.: Siunnersuummut uunga tusarniaaneq: Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, uu. qqqq 2019-imeersoq

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup ulloq 10. april 2019 uunga siunnersuut: Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, uu. qqqq 2019-imeersoq, Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK)-mut tusarniutigalugu nassiuppaa.

Pingaarnerusut

Erninnermut atugassarititaasut pitsanngorsaaffiginiarneqarmata ajunngitsutut PPK-mit isumaqarfigineqarpoq. PPK-mit aamma isumaqartoqarpoq erninnermut atatillugu inatsimmut atatillugu angajoqqaat tamarmik angajoqqaanngornissap piareersarfiginissaanut peqataasinnaanngornerat pitsaasuusoq. Angajoqqaat akissarsianik annaasaqanngikkaluarlutik angajoqqaanngornissap piareersarnissaanut peqataanissaat pisinnaatitaaffiusariaqarpoq. Angajoqqaat marluullutik naligiimmik peqataasinnaanerannut periarfissiinissaq pingaartuuvoq. Angajoqqaatut piareersarneq suliniutaavoq pitsaaliuiffiusoq atassuteqaatit nukittuut toqqissisimanartullu atorlugit ilaqutariit ataasiakkaat meeqqanik perorsaaniissamut piginnaasaannut

tulluartsuusoq. Taama suliniuteqarnikkut inuttut aammali inuiaqatigiit aningaasaqarnerisigut iluanaarutissaqarpoq. Matumani isumaginninnikkut peqqinnissakkullu aningaasartuutit siunissami malunnartumik annikilleriarnissaat ilimagisariaqarluni.

Akissut: Oqaaseqaat suliap ingerlaqqinnerani isumaliutinut ilanngunneqarumaarpoq.

Angajoqqaatut piareersarnermut atatillugu sulinnginnerit taamaattoq akissarsiortup sulisitsisullu akornanni isumaqatigiissutigineqartassasut naatsorsuutigineqarpoq, naartunermi misissortinnernut il.il. atatillugu sulinnginnerit assigalugit.

Angajoqqaatut piareersarneq piffissap suliffiup avataani inissinneqassasoq kaammattuutigineqarpoq.

PPK-mit naatsorsuutigineqarpoq akissarsianit tamarmiusunit aningaasat atorneqarsinnaaneratt pillugu erninermut atatillugu naligiissaarisarnermut aqqissuussinermut atugassannagortinneqarsinnaasut pillugit isumaqatiginninniarnissaq periarfissinneqassasoq. Erninermut atatillugu aqqissuussinermut tunngatillugu aamma PPK-mit siusinnerusukkut isumaqatigiissutaasut aqutigalugit pisiarineqartunut tunngatillugu pitsanngoriaataasinnaasut taarsiissutigineqarnissaat naatsorsuutaavoq.

Akissut: Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aalajangiisoqarpoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aqqissuussinerannut tunngasut aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut. Oqaaseqaat taamaattumik tulluarunnaarpoq.

PPK-mit pisortani naligiissaarinissanut aqqissuussinerit Namminersorlutik Oqartussani kommunitulu aningaasat akissarsianut atorneqartartut tamarmiusut ikilisinneqarnerisigut aningaasalersorneqarnissaa isumaqatigineqanngilaq, tassami tamanna aqutigalugu isumaqatigiissutit isumaqatigiissutissallu isumaqatiginninniutigineranni aningaasatigut periarfissat annikillissammata. Taamaammat PPK-mit isumaqartoqarpoq sulisartut kattuffii naligiissaarisarnermut aqqissuussinerup pineqartup ilusilersornissaanut sunniuteqaqataasariaqartut.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

PPK-mit oqaatigineqassaaq atorfillit inatsit malillugu erninermut atatillugu akissarsianik qulakkeerinniffigineqartut inatsit malillugu iluarsiffigineqartumik tunineqarsinnaasasut, akissarsiat taakku tullianik isumaqatigiissutissanut isumaqatiginninniarnissanut sunniuteqartussaannigitsutut tunngaviupput.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasunut qulaani akissutigineqartut innersuussisoqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit:

§ 3:

PPK-mit isumaqartoqarpoq erninissaq ulloq naatsorsuutigineqartoq sioqqullugu sapaatip akunnerini 4-ni sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq naartusunut tamanut atuuttariaqartoq.

PPK-mi misilittakkani takuneqarsinnaavoq naartusut naartunermi sapaatip akunneri 4-ni kingullerni sulinermut ulapaarfiusumut oqimaassinnaasumut malinnaasinnaaneq ajornakusoortissinnaasaraat. Tamanna naartusumut taamaalillunilu naarmiumut uippakajaartitsilersarpoq, tamannalu naartunermi kingunerlutsitsisoqalernissamut qaninnerulersitsisinnaalluni.

Naartusullu sapaatip akunnerini marlunni sulinnigiffeqarsinnaatitaanerat aalajangiusimaniarneqarpat ingerlaannartumik naartusut sulinnigiffeqarsinnaatitaanerat assigiinngisitsinermik kinguneqartussaassaaq, tak. § 4 malillugu naartusut upalungaarsimasoqarfiusumi imaluunniit upalungaarsimasoqarfiunngitsumi najugaqarnerat eqqarsaatigalugu, tassami naartusut erninissaq sapaatip akunnerinik 4-nik sioqqullugu ernisarfimmud innersuunneqartarmata.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Inatsisartut 2019-imi upernaakkut ataatsimiinnermi (UPA 2019/53) aalajangerput erninissaq sioqqullugu sulinnigiffeqarallarsinnaatitaaneq sapaatit akunnerinik 2-nik sivitsorneqassasoq, taamaalilluni erninissamut sapaatit akunneri 4-nngulersut missiliorneqarpat arnaq sulinnigiffeqarallarsinnaalluni. Tamanna siunnersuummut matumunnga ilanngunneqarpoq

§4:

Aamma aappaasoq sulinnigiffeqarsinnaatitaasariaqarpoq, tassami angajoqqaanik avissaartitseqqaneq peqataanngitsumut attaveqalernermit akornusiisinnaammat. Aappaasumut pisinnaatitaaffik erninissaq sioqqullugu sapaatip akunneri 2-sariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tamanna inatsisip siunertaata avataaniimmat.

Erninissaq sioqqullugu arnap sulinnigiffeqarallarnissaanut siunertaq tassaavoq arnap timikkut tarnikkullu oqilisaaffiginissaa, soorlu aamma misissortinnissamut il.il. piffissaqartinneqassasoq. Sulinnigiffeqarallarnissamut siunertaq taamaalilluni tassaannngilaq angajoqqaat akornanni ataqatigiinnerannik nukittorsaanissaq.

§11:

PPK-mit isumaqartoqarpoq ilaqutariinnut paarsisartunut inissiisoqarsimatillugu sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq pisinnaatitaaffiusariaqartoq. Sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq meeqqap inissinneqarnerani qanoq utoqqaatiginersaq/ukioqarnersaq aallaaviusinnaavoq.

Akissut:

Paarisassatut inissiinermut atatillugu sulinnigiffeqarallarnissamut pisinnaatitaaffik Meeqqamik paarisassamik inissiinermi sulinnigiffeqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 26. februar 2010-imeersumi aalajangersagaavoq.

Nalunaarut nutarterneqarumaarpoq, nalunaarummili tassani allannguisoqarnissaa eqqarsaataanani.

§17 aamma 18: (maannakkut § 15)

Angajoqqaajusut arlaata angajoqqaajusup aappaata sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani tiguisinnaanera pisinnaatitaaffiusariaqartoq PPK-mit isumaqartoqarpoq. Pisinnaatitaaffik kommunit akuersissuteqarnerannik tunngaveqassanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 17-imi (maannakkut § 15) pineqartoq ernereernerup kingorna angajoqqaajusup arlaata aappaasup sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani tiguisinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa maannakkut allanngortinneqarpoq, taamaalilluni akuersissummik tunniussisoqassanersaq kommunalbestyrelsimi aalajangerneqartussaa junnaarluni.

§ 18-imi pineqarpoq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaanerani anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tiguisinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Taarsiullugu "anaanaaqataasoq" allanneqarpoq, taamaalilluni arnaq, meeqqamut anaanaaqataasutut nalunaarsugaasoq meeqqap ataataatulli sulinnigiffeqarallarnissamut sulinnigiffeqarnissamullu pisinaatitaalluni. Tassani pisinnaatitaaffik pineqarpoq, kommunalbestyrelsilu akuersinissaa pisariaqarunnaarluni.

§ 21: (maannakkut § 18)

PPK-mit kaammattuutigineqarpoq napparsimavimmi uninngasinnaanerup sivitsuiffiginissaa sivirusunerpaamik sapaatip akunnerinut 13-inut killeqartinneqassanngitsoq.

Katsorsaruminaatsumik napparsimasoqarpat sulinnigiffeqarsinnaatitaanerup sivikillisaaffiginnginnissaa immikkut ittumik pingaaruteqarpoq, tassami meeraq napparsimasoq tamatigit angajoqqaaminik immikkut ittumik najorneqarnissaminik pisariaqartitsisarmat. Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit Siulittaasuut sinnerlugu

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, allannguinermilli kinguneqarnani.

7. Sulisitsisut

Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatit.

Sulisitsisut inatsisissamut siunnersuummut imaattunik oqaaseqaatissaqarpoq.

§ 16-imut (maannakkut § 18)

Aalajangersakkap kinguneratut, sulinnigiffeqarnerup sinneranik, sapaatit akunnerinik 4-nik sulinnigiffeqarnermut sivitsuutaasunik, kingusinnerpaamik meeqqap 5-inik ukioqalernissaanut sulinnigiffeqaataasinnaasunik, tigusinissaq pillugu kommunalbestyrelsimut inuk qinnuteqassaaq. Sulisitsisup sulinnigiffeqarnerullu sinneranik tiguisussap akornanni, qaqugu sulinnigiffeqarnerup sinnera tiguneqassanersoq pillugu isumaqatigiissuteqartoqartariaqarpoq, taamaalilluni suliffeqarfiup ingerlaneraniq sulisullu pisariaqartitaanik eqqarsaatiginnilluni taakku akornanni oqimaaqatigiissaarisooqassammat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Aalajangersakkamut ilaapput inuit sulinnigiffeqarallarsinnaasut, peqatigisaanillu meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarnissamut piumasaqaatinik naammassinnittut. Tassunga ilaapput § 40 malillugu inuit piffissami sulinnigiffeqarallarnernerup nalaani akissarsisartussaangitsut.

Akissarsiaqartunut sulinnigiffeqarallarnissap sinnera sulisitsisoq isumaqatigiissuteqarfigalugu ingerlanneqassaaq. Tamanna nassuiaatini allaaserineqarsimavoq.

Naartuneq sulinnigiffeqarnerlu pillugit ilisimatitsineq pillugu immikkoortumi, sulisup piffissaagallartillugu sulisitsisoq ilisimatinnigippagu qanoq kinguneqarsinnaanersoq erseqqissarneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Sulisup kalerriinissamut malittarisassanik eqqortitsinnginnerata kingunerisai suliffiit ataasiakkaat pissutsinik aalajangersimasunik aalajangersimasumik nalilersuinermik tunngaveqassapput.

§ 30-mut (maannakkut § 27)

Aalajangersakkani allassimasariaqarpoq, akissarsianut aningaasartuutit Naalakkersuisut malittarisassiuussinnaasaat suut pineqarnersut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Akissarsianut aningaasartuutit nassuiarneqarput tassaasut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Landstingip inatsisaat malillugu isertitatut A-tut imaluunniit isertitatut B-tut naatsorsuutigineqartut, aamma sulineq pillugu inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu akissarsiaqartumit isertitarineqarsimasut. Tamanna maannakkut § 30-mut (maannakkut § 27) nassuiaatini allaaserineqarpoq.

Aningaasartuutit allat aamma ilanngunneqarnissaat pisariaqartoq kingusinnerusukkut paasineqarpat piginnaatitsissut tamatumunnga atorneqarumaarpoq. Tamanna aamma § 27, imm. 5-imut nassuiaatinut allanneqarpoq.

§ 46, imm. 3

Aalajangersakkami tassani § 5-imut innersuussineq amigaataavoq. 4-mit 6-imut kittoraaseraanni aaqqissaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tassa § 46, imm. 3 siunnersuummit peerneqarmat. Sulinnginnermi meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaatitaaneq maannakkut § 40-mi malittarisassaqartinneqarpoq.

Sulisitsisut inatsisissatut siunnersuummut allanik oqaaseqaatissaqanngillat.

8. Institut for menneskerettigheder

NAARTUNERMUT, ERNINERMUT MEERAVISSIARTAARNERMULLU ATATILLUGU SULINNGIFFEQARTARNISSAQ PILLUGU INATSIARTUT INATSISSATTUT SIUNNERSUUMMUT MISSINGIUTIP NR. XX, XXX, XX 2019-IMEERSUP TUSARNIUTIGINEQARNERA

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup 10. april 2019-imi emailikkut Inuttut Pisinnaatitaaffinnut Institutti Naartunermut, erninnermut meeravissiarternermullu atatillugu sulinngiffeqartarnissaq pillugu inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut missingiummut nr. xx, xxx, xx 2019-imeersumut oqaaseqaateqassasut qinnuigisimavai. Erninerup kingorna sulinngiffeqarnissamut periarfissanik pitsanngoriaataasunik inatsimmik suliaqarnissamut suliniuteqartoqarsimanera Siunnersuisoqatigiinnit pitsaasutut isigineqarpoq. Inatsisissatut missingiummi § 48, imm. 3-mi allassimavoq erninnermut atatillugu sulinngiffeqarluni ullormusiaqarnermi feeriarnersiutinik katersisoqartussaangitsoq. Naligiissitaaneq eqqarsaatigalugu arnat amerlanerusut erninnermut atatillugu sulinngiffeqarlutik ullormusiaqartut angutitut naleqqersuunneqarnerat pissutaalluni taamatut oqaaseqatigiiliorneq Siunnersuisoqatigiinnit tulluurtut isigineqanngilaq. Taamaammat aalajangersagaq ima sunniuteqassaaq arnat angutinit ajornerusumik inissinneqassasut, tassa piffissami erninnermut atatillugu sulinngiffeqarluni ullormusiaqarnermi feeriarnersiuteqarnissamut katersisinnaatitaassanngitsut.

- Erninermut atatillugu sulingiffeqarluni ullormusiaqarnermi feeriarnersiuteqarnissanik katersisinnaatitaalertoqarnissaa anguniarlugu aalajangersagaq allanngortinneqassasoq Siunnersuisoqatigiinnit innersuussutigineqarpoq.

Akissut: Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, allannguinermillu kinguneqarnatik.

Inatsisissatut missingiutip nalinginnaasumik nassuiaataani imm. 2.6.-imi qupp. 11-mi allassimavoq pineqartup akunnerni qassini sulisimaneranik naatsorsuinermi piffissat sulingiffiusut ilaatinneqartassanngitsut. Tamatuma kingorna piffissat sulingiffiusut ilaatigut naartunermik pissuteqartumik sulinginnertut assersuusiarineqarput. Arnat taamaallaat naartunermik pissuteqartumik sulingissinnaammata arnat angutinit ajornerusumik inissinneqarnerannik tamanna kinguneqassasoq Siunnersuisoqatigiit erseqqissaatigaat.

- Siunnersuisoqatigiit kaammattuutigaat nassuiaatit allanngortinneqassasut, taamaalilluni naartunermik pissuteqartumik sulinginnerit piffissamat sulingiffiusumut assersuutigineqarneri peerneqassasut.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq imatut paasineqassaaq naartuneq pissutigalugu sulinginneq arnap nalunaaquttat akunnerini qanoq amerlatigisuni sulisimannginneranik naatsorsuinermi peqannginnertut ilaatinneqassanngitsoq. Arnaq sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunnerini 30-ni atorfeqarsimasoq, kisiannili naartuneq pissutigalugu nalunaaquttap akunnerini 10-ni sulisimanngitsoq, suli sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunnerinut 30-nut nalunaaquttat akunneri naatsorsorneqassapput. Nassuiaatit erseqqissarneqarput.

9. IMAK (Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat)

Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulingiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip tusarniutigineqarnera pillugu.

IMAK-imi siulersuisut siunnersuut nassiunneqartoq oqaluuserisimavaat tamatumunngalu tulluuttunik oqaaseqaatissaqarlutik.

Siulersuisut aallaqqaasiutigalugu erseqqissaatigissavaat, siunnersuutit tamarmik naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu atugassarititaasunik pitsanngorsasut siulersuisunit tikilluaqquneqarmata.

Taamaattorli siunnersuummut IMAK-imi ilaasortanut atugassarititaasunut maanna atuuttunut ajornerulersitsisunut nangaassuteqartoqarpoq. – paasissutissat sukumiinerusut tulliuuttuni takukkit Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi nassiunneqartumi, UKA2017/56-imi siullermeerneqarneranut akissuteqaammi, aamma UKA 2018/106-imi siullermeerneqarneranut akissuteqaammi aappassaaneerneqarneranullu akissuteqaammi allassimavoq, Naalakkersuisut erninermut atatillugu aningaasaateqarfik pillugu suliffeqarnermi illuatungeriit oqaloqatigigaat. IMAK-ip 25. maaji 2017-imili tamanna eqqunngitsoq erseqqissaassutigaa.

Taamaakkaluartoq tamanna EM 2018-imi akissuteqaatini siuliani taaneqartuni Naalakkersuisunit uteqqinneqaqattaarpoq. Aamma Naalakkersuisup Martha Abelsenip ullormi 12-11-2018-imi Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut allagaani (ataatsimiititaliap UKA 2018/106-imut isumaliutissiissutaanut ilanngussaq 1) allassimavoq, erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmik pilersitserusunneq suliffeqarnermi illuatungeriit kissaataannit aallaaveqartoq. Tamanna eqqortuunngilaq, Naalakkersuisulli isumaqarpata suliffeqarnermi illuatungeriit taamaallaat tassaasut Sulisitsisut aamma SIK, eqqortuussaaq.

Naalakkersuisumut Martha Abelsenimut ullormi 23. apriili 2019-imi allakkiami kattuffitta ilanngunneqarsimannginnerat IMAK-ip PPK, AK aamma NPK peqatigalugit erseqqissaassutigeqqippaat. Naalakkersuisup Martha Abelsenip matumunnga allakkiamut ullormi 26. apriili 2019-imi akissuteqarnermini erseqqissarpaa, erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmik pilersitserusunneq pillugu 2016-imi SIK-p Sulisitsisullu saaffiginissimanerat Sulisitsisut SIK-llu taamaallaat ilaatinneqarnerannut pissutaasoq. Allakkiami tassani Naalakkersuisup Martha Abelsenip § 37 naapertorlugu apeqquummut nr. 216-imut 10. septembari 2018-imeersumut akissut issuarpaq, tassa Sulisitsisut ataatsimeeqatigineqarsimasut, aamma SIK-mik taama ittunik ataatsimeeqateqarnissaaq pilersaarutaasoq kiisalu issuaanermi oqaaseqatigiit kingulliit "Suliffeqarfeqarfimmi illuatungeriit suleqatigalugit suliassaqarfimmi suliassat tamanna tunngavigalugu suliarineqassapput".

Taamatut akissuteqarneq Sulisitsisut SIK-llu ataatsimeeqatiginerisa saniatigut suliffeqarnermi illuatungeriinnik allanik taama ittunik ataatsimeeqateqarnissatut taamaallaat paasineqarsinnaavoq, – imaassinnaavorli Naalakkersuisut sulisartut kattuffii allat suliffeqarnermi illuatungeriinnut ilaasutut isiginngikkai, apeqquut.

Inatsisissatut siunnersuummut nassiunneqarsimasumut nalinginnaasumik nassuiaatini aamma allassimavoq, Naalakkersuisut piffissami 2017 – 2019-imi suliffeqarnermi illuatungeriit suleqatigalugit erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmut periusissamik pilersitsisimasut, qulaani allassimasut naapertorlugit tamanna eqqunngilaq.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.

Sulisitsisut aamma SIK-p ilanngunneqarnerinut tunuliaqutaasoq tassaavoq taakku 2016-imi SIK-p aamma Sulisitsisut akornanni isumaqatigiissutit nutarterneqarnerinut atatillugu meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfimmik pilersitsisoqarnissaa pillugu kissaateqarlutik Naalackersuisunut ataatsimoorlutik saaffiginninnissaq pillugu tapiliussamik atsiugaqarsimanerat.

Naalackersuisut taamaattumik meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfiup ilusilersornissaa pillugu Sulisitsisunik aamma SIK-mik suleqateqarneq aallartippaat, tassa aaqqissuussineq siullermik suliffeqarfinnut namminersortunut kiisalu pisortani atorfeqartunut, sulinngiffeqarallarnerep nalaani tamakkiisumik akissaqanngitsunut eqqarsaatigineqarmat.

Naalackersuisumit Martha Abelsenimit ulloq 26. april 2019-imi allakkiamut qulaani eqqaaneqartumut innersuussisoqarpoq, tassani ASG, IMAK, PPK, AK aamma NPK ulloq 3. maj 2019-imi meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfik pillugu ataatsimiinnissamut qaaqquneqarlutik. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq ataatsimiinneq kinguneqarluartumik ingerlanneqartoq peqataasunit tamanit siunissami peqataanissaq pillugu kissaateqartoqarluni.

Suliniaqatigiiffiit eqqaaneqartut siunnersuutip piareersarnerani ilaatinneqarsimannginnerat pillugu oqaaseqarnermut naalackersuisoqarfik taamaattumik paasiuminaatsitsivoq.

IMAK-imi siulersuisut erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmik/ naligiissaarisarnermut aaqqissuussinermut akerliunnginnerat erseqqissaassutigineqaqqissaaq, kisianni IMAK kattuffiillu allat, isumaqatiginninniarnikkut akissarsiat annikinnerusumik qaffaaffigineqartarnissaat pilliutigalugu erninermut atatillugu sulinngiffeqarsinnaatitaaneranni aamma angajoqqaatut sulinngiffeqarsinnaatitaaneranni tamakkiisumik akissarsiaqartinnissaanut pisinnaatitaanerannik pisisimamera, ilanngunneqarsimagaluarpat, assersuutigalugu aningaasatigut kingunerisassat allatut isikkoqarsimassagaluarput. IMAK-imi ilaasortat ilaatigut tunngaviusumik akissarsiat pissutigalugit akissarsiamikkut annikinnerusumik qaffaaffigineqarsimapput. Taamaalillutik kattuffinni pisinnaatitaaffimmik matuminnga saniatigut pisisimanngitsuni ilaasortat maanna akeqanngitsumik qaffaaffigineqarput. Taamaattumik siunissami isumaqatiginninniarnerni matumunnga taarsiiffigitinnissamut soorunami pissutissaqartumik piumasaqaateqartoqassasoq tamanna isumaqarpoq.

Akissut: Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aalajangiisoqarpoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasut aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut. Nassuiaatit taamaattumik tulluarunnaarput.

Taamatuttaaq kattuffiit tamarmik ilanngunneqarsimagaluarpata, nakorsaqarnikkut pissutsit pissutigalugit naartusup najugaqarfigisaq qimallugu allamut erniartortinneqartup, siunnersuummi nassuiarneqartumi sulinnigiffeqarsinnaatitaanera, maannakkut pissutsinut naleqqiullugu, tassa peqqinnissaqarfimmit napparsimasutut nalunaarutigineqartarneranut, taamatullu tamakkiisumik akissarsiaqartinneqartarnerannut naleqqiullugu ajornerulersitsinerusoq erseqqissaaqataasimassagaluarpoq.

Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq, IMAK pisortani namminersortunilu isumaqatigiissuteqartoq, kisianni pisortani namminersortunilu assigiinnik pisinnaatitaanerit isumaqatiginninniutaasimapput, aamma nakorsat suliaminnut atatillugu kaammattuuteqarnerat tunngavigalugu sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq assinganik pisortani namminersortunilu assigiimmik isumaqatiginninniutaasimavoq. Kalaallit Nunaata ilaani nakorsaqarnikkut pissutsit pissutigalugit naartusut najukkaminni ernisinnaangippata aningaasaqarnerisigut pillarneqartarnissaat eqqortuusinnaangilaq. Ilaquttat ilaginagit erninissaq angerlarsimaffiullu sivisuumik qimaqqanera artornartooreerput. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaata ilaani naartusut immikkoortinneqarnerinik kinguneqassaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siunnersuut arnanut napparsimallutik nalunaarsimasunut aamma isumaqatigiissuteqarlutik tamakkiisumik akissarsiaqarsinnaatitaasunut ajornerulersitsinermik kinguneqassanngilaq. Tamanna siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini 2.7-mi allaaserineqarpoq.

Siunnersuulli napparsimallutik nalunaaruteqarsimasunut tamakkiisumik akissarsiaqanngitsunut arnanut pitsaanerulersitsissaaq. Taakku ilaatigut tassaapput arnat isumaqatigiissuteqarlutik atorfeqanngitsut aamma arnat napparsimallutik nalunaaruteqarsinnaanngitsut, najugaqarfimminni erninissamut neqerooruteqartoqannginnera pissutigalugu taamaallaat innersuunneqartut.

Siunnersuut ilaatigut aningaasaqarnikkut qulakkeerinninnermik imaqarpoq, tassa arnaq akissarsiaqarsinnaanngippat arnaq meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaatitaassammat, ilaatigullu suliffeqarfimmit peqannginnissaanut inatsisitigut pisinnaatitaaffeqarmat, taamaalilluni suliffimmit inatsisit malillugit sulinninnissanut napparsimalluni nalunaaruteqarnissaa apeqqutaajunnaarluni.

Pisortat naligiissaarinnermut aqqissuussinerannut atatillugu IMAK-ip sakkortuumik inassutigissavaa, immikkuualuttut nalunaarummut aalajangersaatiginatit inatsimmut aalajangersagannortinneqassasut. Innuttaasup inatsisitigut illersorneqarsinnaanera annertunerusumik qulakkeerneqarsinnaaneruvoq, nalunaarummit inatsisitigut illersorneqarsinnaaneranut naleqqiullugu, nalunaarullu Naalakkersuisut qaqugukkulluunniit allannortissinnaavaat – suliffeqarnermi illuatungeriit peqatigalugit peqatiginagilluunniit. Ilaatigullu aamma nalunaarutit sinaakkutinik tunngavilersuisussat kinguaattoortarnerat

qaqutigoortuunngilaq. Nassuiaatini allassimavoq nalunaarutip Inatsisartut inatsisaata atuutilertera ilutigalugu atuutilernissaa naatsorsuutigineqartoq. Tamatigut taamatut naatsorsuuteqartoqartarneq neriuutigineqartarpoq, kisiannili taama pisoqartarnera akuttulluni.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Pisortani sulisitsisut naligiissarinermut aaqqissuussinermut kisimik sunneeqataanninnissaat qulakkeerneqartariaqartoq siulersuisut isumaqarput, tassami namminersortut erninermut atatillugu aningaasaateqarfiat assigalugu sulisartut kattuffiisa sunneeqataanissaat qulakkeerneqartariaqarmat.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Suliffeqarfinnut ataasiakkaanut taarsiiffiginnittarnernut/utertitsisarnermut tunngatillugu nassuiaatit eqqarsaatigalugit kommunit namminneq aalajangiisinnaatitaanerannut akuliunnerupput. Taassuma saniatigut assersuutigineqartoq piviusorsiorpasinngilaq, tassami atorfiit amerlassusiligaanerat tamakkiisoq kommunip isiginiartaraa neriuutiginarpoq, tamatumunngalu malittarisassat malittaralugit, taamaalilluni pisumi nassuiarneqartumi taartaasartunik atorfinitsitsisoqartarluni.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

IMAK-imi siulersuisut isumaqarput meeraq najorlugu sulinngiffeqartarneq pillugu aalajangersagaq pingaaruteqarluinnartoq. Siulersuisulli isumaqarput allami najugaqarnerup tamatumunnga aporfionissaanik kinguneqartariaqanngitsoq. Sulisartut nuttarnernunissaat suliartortarnissarlu oqallisigineqangaatsiartarput. Assersuutigalugu ataataasup piffissami sivikinnerusumi sivirusunerusumiluunniit ilaquuttani najugaqatiginagit allami najugaqartariaqarneranik tamanna kinguneqarsinnaavoq. Ataataasup meeqqap najugarisaani sulinngiffeqarsinnaaneranut tamanna aporfiusanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 1, imm. 2-mut pingaaruteqartoq tassaannngilaq najugaqarfigisaq, ulluinnarnilu atassuteqarneq.

Ataataq anaanamik najugaqateqanngitsoq aalajangersakkamit eqqugaassanngilaq, ataataasooq meeqqamik ulluinnarni atassuteqartarpat. Ataataasooq piffissani ataasiakkaani ullunik akunneqartumik meeqqamik taamaallaat atassuteqarsinnaappat ataataasup piffissami sulinngiffeqarallarfiusumi tamarmiisumi sulinnginnissaa naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu tamanna naapertuutilersinnaanngilaa. Taamaattoqartillugu suliffiup avataani ataataasup meeraq ilagisariaqassavaa.

§ 7 malillugu ataataasup sulinngiffeqarallarnera taamaalilluni meeqqap sapaatit akunnerisa siulliit 15-it iluanni sapaatit akunnerini 3-ni ataataasoq sulinngiffeqarallarsinnaatitaavoq.

Assersuutigalugu ataataasoq, meeqqap sapaatit akunnerisa siulliit 8-t ingerlaneranni illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit allami najugaqarpat, sapaatit akunneri 8-t kingorna sapaatit akunnerini 3-ni sulinngiffeqarallarluni meeqqani peqatigalugu piffissamik atuisinnaavoq.

Angajoqqaat tamatuma saniatigut § 12 malillugu angajoqqaatut sulinngiffeqarallarnertik aaqqissuussinnaavaat, taamaalilluni angajoqqaasup aappaa piffissami nunap ilaani allami suliantorsinnaanera sillimaffigineqarluni. Piffissami tassani angajoqqaasup aappaa sulinngiffeqarallassaaq.

"Sulinngiffeqarnermi akissarsiaqartitsinermik" oqariartuuteqarneq sulinngiffeqarnermi akissarsiarisartakkat akissarsiarinnarneqarnissaannik naatsorsuuteqalernermik pilersitsisarpoq. Tamanna amerlasuunut eqqortuunngilaq, taamaattumik sutigut tamatigut 'tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akissarsiaqartitsineq' allassimasariaqarpoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Namminersortuni atorfeqartunut aalajangersagaq erseqqissarneqarpoq, taamaalilluni erseqqissumik takuneqarsinnaalerluni namminersortuni atorfeqartut nalinginnaasumik akissarsiamik 80 %-ii annerpaamik akigititat tikillugit pisinnaatitaaffigilerlugit. Akissarsialli meerartaarnermut atatillugu ullormusianit annikinnerussanngillat.

Pisortani naligiissaarisarnermik aaqqissuussinermut tunngasunut qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

IMAK-imi siulersuisut sakkortuumik kaammattuutigissavaat, aningaasat qaffasinnerpaaffissaat minnerpaamik ukiunut 2-nut aningaasanut inatsimmut aalajangerneqassasoq, taamaanngippat ilaqutariit ameriarnerat pillugu aningaasatigut kingunerisassat eqqarsaatigalugit angajoqqaanngortussat pilersaarusiorsinnaanerat periarfissaqassanngimmat.

Akissut: Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat.

Oqaaseq "utertinneqarsinnaasut annerpaaffigisinnaasaa" "akigititat annerpaaffiannit" taarserneqarpoq.

Erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmut ilaasortassanik toqqaanermi qulakkeerneqassaaq, suliffeqarnermi illuatungeriit inassuteqarnerisigut toqqaarneqartut sisamat sulisartut kattuffiinut, suliffeqarfinni namminersortuni isumaqatigiissuteqartunut amerlanerusunut sinniisuussasut.

Akissut: Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat.

Pisortat erninermut atatillugu sulinnigiffeqartarnermut atatillugu naligiissaarinermut aaqqissuussinerat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq, pisortani suliffeqarfinni atukkat namminersortuni aamma atuuttuunissaat suliffeqarnermi illuatungeriinnit pingaartinneqarsimasoq. Matumunnga atatillugu erseqqissaatigineqaaqqissaaq, sulisartut amerlanerit oqallinnernut taakkununnga ilaatinneqarsimannngilluinnarmata.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerata sivitsorneqarnissaa sulinnigiffeqartarnerisalu nalaanni periarfissaqartitsilluarneq IMAK-imi siulersuisut tapersorsorpaat. Taamaattorli siulersuisut ernummassutigaat, qanoq amerlatigisut periarfissamik atuissanersut, tassami IMAK-imi ilaasortat sapaatit akunnerini 4-ni akissarsiaasa annertuumik apparneqarnerannik tamanna kinguneqartussaammat.

Akissut: UKA2018-imi Inatsisartut aalajangiipput angajoqqaat sulinnigiffeqarallarsinnaanerat sapaatit akunnerinik 4-nik sivitsorneqassasoq. Naalackersuisoqarfik taamaattumik UKA2019-imut siunnersuusiorput, tamanna 1. januar 2020-mi atuutilissasoq.

Inuit sulinnigiffeqarallarnerup nalaani akissarsiaqarsinnaanngitsut piffissami meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaatitaapput. Siunnersuummi meerartaarnermut atatillugu ullormusianut naatsorsuineri tunngaviusut pitsaanerulersinneqarput, taamaalilluni isertitat malunnartumik apparnerinik ikinnerusut misigisaqalerlutik.

Namminersortuni atorfeqartunut aalajangersagaq erseqqissarneqarpoq, taamaalilluni erseqqissumik takuneqarsinnaalerluni namminersortuni atorfeqartut nalinginnaasumik akissarsiamik 80 %-ii annerpaamik akigititat tikillugit pisinnaatitaaffigilerlugit. Akissarsialli meerartaarnermut atatillugu ullormusianit annikinnerussanngillat.

Angajoqqaat sulinnigiffeqarnerisa nalaani meeraq toquppat, angajoqqaat suiaaqatigiit sulinnigiffeqarsinnaanerat pillugu aalajangersakkat siulersuisut aamma tapersorsorpaat, kisianni aamma isertitat apparnissaat pissutigalugit sulinnigiffeqartarnermut periarfissaq ilumut atorneqartassanersoq ernummatigalugu.

Akissut: § 18-imi pineqartoq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaaneranik anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tigusinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Taarsiullugu "anaanaaqataasoq" allanneqarpoq, taamaalilluni arnaq, meeqqamut anaanaaqataasutut nalunaarsugaasoq meeqqap ataataatulli sulinnigiffeqarallarnissamut sulinnigiffeqarnissamullu pisinaatitaalluni. Anaanaaqataasut, suliffeqarfimmi namminersortumi atorfeqartut sulinnigiffeqarallarnerminni ataataasutulli akissarsiaqassapput. Tamatuma saniatigut anaanaaqataasut ataataasutulli meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaapput.

Angajoqqaatut sulinnigiffeqarallarnermi nalaani meeqqamik annaasaqarnertik pissutigalugu angajoqqaat sulinnigitsut meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarnissamut pisinnaatitaaffeqassapput atorfeqarnermik pissutsit imaluunniit isumaqatigiissuteqarnikkut pitsaanerusumik inissisimannikkunik. Aalajangersagaq maannakkut malittarisassanut naleqqiullugu pitsanngorsaavoq, tassani angajoqqaat sulinniginnissamut pisinnaatitaaffeqannimmata, taamaalillutik akissarsiaqarnissamut imaluunniit meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnatik.

Inuit sulinnigiffeqarallarnep nalaani akissarsiaqarsinnaanngitsut piffissami meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaatitaapput. Siunnersuummi meerartaarnermut atatillugu ullormusianut naatsorsuineri tunngaviusut pitsaanerulersinneqarput, taamaalilluni isertitat malunnartumik apparnerinik ikinnerusut misigisaqalerlutik.

Isumaqatiginninniarnissanut piumasaqaatit siuliani taaneqartut saniatigut aningaasatigut kingunerisassanut tunngatillugu erseqqissaatigineqassaaq, aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu aqutsisoqarfiup pisortat naligiissarineriut aaqqissuussinerannik aqutsisuussappata aqutsisoqarfik amerlanerusunik isumalluuserneqartariaqartoq. Aqutsisoqarfik isumalluutitigut tatisimaneqangaarmat sulianik suliarinnittarneq arlalitsigut assut arriippoq, tamatumuunalu pisortani suliffeqarnermut ajortupilussuarmik sunniuteqarluni.

Akissut: Pisortat naligiissarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit qulaani pineqartut paragraffinut ataasiakkaanut amerlasuunut tunnganeri pissutigalugit siulersuisut taakkua saniatigut paragraffinut ataasiakkaanut ataasiakkaanik oqaaseqaateqarput.

§ 4 sooq arnaq nakorsanit innersuussaasumik angallammik assartorneqassava? Assartuutit inunnik angallassinissamut akuerisaappata naammappoq.

Akissut: Ilanngunneqannigilaq.

Pisariaqarpoq aalajangiutissallugu angalaneq nakorsamit peqqussutaasutut angalanerunissaa, tassa sulinnnginnissamut pisinnaatitaaffik arnap aallarnissaanut peqqinnissaqarfiup ullormi naliliineranit aallartimmat.

Peqatigisaanik nakorsamit peqqussutaasumit angalanissamit siusinnerusukkut arnap nammineq akilikkaminik angalasinnaanera aalajangersakkami eqqarsaatigineqanngilaq, taamaalillunilu nakorsamit peqqussutaasumik angalasunit arnanit sivilunerusumik peqanngissinnaaneq angusinnaanngilaa.

Aalajangersakkamut tassunga AK-mit tusarniaanermi akissummut innersuussisoqarpoq.

§ 8. Meeraq Kalaallit Nunaanni avataaniluunniit najugaqaraluarpalluunniit piffissap sulinnngissinnaatitaaffiup sivilussusaa assigiinnngissuteqartariaqanngilaq. Kalaallit Nunaanni illoqarfimmut allamut angalaneq Danmarkimut angalanerup minnerpaamik sivilussusaatulli sivilutigisinnaavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Nunarsuarmit tamarmit, Danmarkimiinnaanngitsoq meeqqamik meeravissiartaarnermut aalajangersagaq tunngasuvoq. Nunat arlallit piumasarisarpaat meeravissiartaarnej taamaallaat naammassineqarsinnaasoq meeqqap inuuffigisaani nunami eqqartuussinikkut ingerlatsisoqarpat. Taamatut suliarinninneq piffissamik siviluumik atuiffiusinnaavoq, piffissallu sulinnngiffiusussap aalajangersarnerani tamatuma sillimaffiginissaa pisariaqarluni.

§ 36 (maannakkut § 33) Siulersuisuni ilaasortat ilaasortaanermut akissarsiaqartinneqartanngippata kattuffiit ilaasortanut akissarsiaqartitsinermit aningaasartuutaat annertusisinnaapput.

Akissut: Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput, siunnersuutilli allanngortinnissaanut pissutissaqartitsinngillat.

Suliniaqatigiiffiit nammineq aalajangissavaat siulersuisunut ilaasortassamik inassuteqassanerlutik. Inassuteqarnermut atatillugu akilerlugit ilaatitsineq assigisaallu suliniaqatigiiffiit nammineq isumaliutigisaannut ilaassallutik.

Oqaaseqaatit itisilerneqarnissaannik kissaateqartoqassappat IMAK tamatumunnga piareersimavoq. Naalackersuisumut Martha Abelsenimut allakkiami allassimasutut tusarniaanermut piffissaliussaq p skep nalaaniissimavoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuummut, UKA 2019-imi saqqummiunneqartussatut naatsorsuutigineqartumut, naalackersuisoqarfiit allat 4. juuni 2019-ip tungaanut tusarniaavigineqarnerat killeqartoq. Naalackersuisunut sakkortuumik

inassutigineqassaaq, kalaallit sulisartut kattuffiini siulittaasut amerlanerpaartaat, piffissap ilaannaani sulisussatut akissarsiaqartinneqarmata imaluunniit ilaat sunngiffiminni piumassutsiminnik sulisuusut siunissami eqqarsaatigineqartassasut.

Akissut: Siunnersuut piffissami 10. april 2019-imit 15. maj 2019-imit tusarniutigineqarsimavoq, tassa sapaatit akunnerini 5-ini. Tamanna Namminersorlutik Oqartussat najoqqutassiaannut naapertuuppoq.

Siunnersuut ilassutaasumik tusarniutigineqarmat maluginiarneqassaaq. Matumani oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqaqqissaaq.

10. Paarma Rosvig Pedersen

Uunga siunnersuummut tusarniaaneq: Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinnigffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaat nr. xx, xxx, xx 2019-imeersoq.

Susassaqartumut.

Siullermik ilaqutariinngortunut erninermut atatillugu atugassarititat pitsaanerusunngortinnissaannik sulissuteqarneq ajunngilluinnarpoq, tassami inoorlaamut ilaqutariinngortunullu inoorlaap inuunerata aallartilluarnissaa assut pingaaruteqarpoq. Naartusut maanna atugassarititaasa pitsanngorsarnissaat assut pingaaruteqarpoq. Tamatumunngalu taamaattumik ilassutissaqarpunga aammalu naartunermut, erninermut meeravissiarthaarnermullu Inatsisartullu inatsisaannut nutaamut siunnersuutigineqartumut tupigusuuteqarlunga.

Arnat naartusut mianerisariallit Siusissukkut suliniuteqarfigineqartut ulluinnarni sullittarpakka. Taakkua saniatigut sineriammiit Nuummumut erniartortut akisussaaffigisimavakka. Ukiorpasuumi suliffiga aqutugalugu paasisimavara arnat illoqarfinni minnerusuneersut nunaqarfimmeersullu, kiisalu arnat ullut 14-ikkaarlugit akissarsisartut aningaasaqarnikkut sakkortunerpaamik eqqorneqakkajuttartut.

Arnat taakkua aamma taakkuugajupput aningaasatigut, timikkut (aammik amigaateqartut, D-vitaminikilliortut) inuttullu oqittorsiortuunngitsut.

Naartunermi erninermilu sulinnigffeqarsinnaatitaaneq sulinnigissinnaatitaanerlu

§ 3-mut tunngatillugu, tassa erninissamut sapaatit akunneri marluk sioqqullugit sulinnigffeqarsinnaanermut (matumani GrønlandBankenimi BankNordikimiluunniit sulisuunngikkuit, taakkunani sapaatit akunneri sisamat sioqqullugit sulinnigffeqarneq aallartittarpoq danskit isumaqatigiissutaanniinnerat pissutigalugu) tunngatillugu isumaqarpunga sivikippallaartoq. Qaagukkut avannaaniit sulinnigffeqalertoqartarnersoq paasiniarsimavara erninissamullu sulinnigffiusartoq nunatsinni sivikinnerpaavoq (tabeli 1 takuuk). Erninissamut ulluliunneqartoq sapaatit akunnerinik sisamanik sioqqullugu sulinnigffeqartarnissaq tapersorsorluinnarpara. Pissutsit assigiinngitsut pingasut pissutigalugit.

Pissutaasoq siulleg tassaavoq, Nuummi ernisartut affaat sinnerlugit sinerissamiit erniartortarnerat. Sapaatit akunneri sisamat missaat maaniittarput. Sinerissamiit aggetut amerlanerpaartaat isumaqatigiissuteqanngillat, ullullu 14-ikkaarlugit akissarsiaqarlutik. Akissarsiaminnik "katersinissamik" sapaatit akunneri 13-it taamaallaat periarfissarisarpaat, taakkua aalajangertarpaat erninermut atatillugu sulinngiffeqarnerup nalaani qanoq amerlatigisunik tunineqassanersut. Misilittakkakka malillugit, naak Nuummut erniartornissamut nakorsamit allagartamik tunniussigaluarlutik kommunimit tamanna soqutigineqarneq ajorpoq, taamaattumillu akissarsiornissamut periarfissaq sapaatit akunnerinik marlunnik ilanngarneqartarluni.

Tabeli 1. *Erninermut atatillugu sulinngiffeqartarneq taamaallaat pineqarpoq, akissarsiaanngitsut. Akissarsiat/ullormusiat appartinnerisigut sulinngiffeqarallannerup sivitsorneqarsinnaanera nunat ilaanni periarfissaavoq.*

Nuna:	Erniffiussangatitaq sioqqullugu:	Erninerup kingorna(katillugit)	Anaanaasoq	Ataataasoq	Avitassat
Kalaallit Nunaat	Sapaatit akunneri 2	Sapaatit akunneri 32	Sapaatit akunneri 15	Sapaatit akunneri 3	Sapaatit akunneri 17 (2020-miit sap. ak. 21)
Savalimmiut	Sapaatip akunneri 4	Sapaatit akunneri 52	Sapaatit akunneri 14	Sapaatip akunneri 4	Akissarsiaqarluni sapaatit akunneri 40. Akileraartartut tamarmik SKAT-eerutimi 1 %-iannik erninermut atatillugu ullormusiassanut akiliisarput.
Island	Sapaatip akunneri 4	Sapaatit akunneri 36	Sapaatit akunneri 12	Sapaatit akunneri 12	Sapaatit akunneri 12
Danmark	Pisortani sulisut: Sapaatit akunneri 8 Namminersortuni sulisut: Sapaatit akunneri 4	Sapaatit akunneri 52	Sapaatit akunneri 18	Sapaatit akunneri 2	Sapaatit akunneri 32
Norge	Sapaatit akunneri 3	Sapaatit akunneri 57	Sapaatit akunneri 10	Sapaatit akunneri 10	Sapaatit akunneri 37

Finland	-	Sapaatit akunneri 53	Sapaatit akunneri 18	Sapaatit akunneri 9	Sapaatit akunneri 26
Sverige	Sapaatit akunneri 8	Sapaatit akunneri 70	Sapaatit akunneri 8	Sapaatit akunneri 8	Sapaatit akunneri 54

Pissutaasut aappaat tassaavoq, naartusut tallimaat erninermut atatillugu sulinngiffeqarneq suli aallartinngitsoq ernisarnerat pillugu paasissutissiineq (tabeli 2 takuuk). Ulluinnarni naartusunik sullissineq ajortunut ilisimatitsissutigissavara naartuneq sapaatit akunnerinik 40-nik sivilissuseqartartoq. Inuit assigiinngilagut, taamaattumik erninissamut ulluliunneqartoq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu ernisulersinnaanernik naatsorsuuteqartarnerput oqaatigineqartarpoq. Taamaattumik sulinivit nalaani ernisulersinnaavutit. Qaammat kingulleq naartusumut timikkut tarnikkullu artornarsinnaasarpoq. Napparsimasutut nalunaarnerit amerlassusaat piffissami kingullermi ukiuni kingullerni assut qaffariarsimapput. Qanoq amerlatiginerinik kisitsisaateqanngilanga, taamaattorli amerliartornerat takusinnaavara. Amerlanertigut illissamik eqikkartoortarnerit kuutsikkullu sakkortuumik anniarnerit pissutigalugit.

Tabeli 2 (ernisarfimmit kisitsisit)

Naartup maanna utoqqaassusaa:	Nuummi ernisut amerlassusaat, 2016-imi katillugit 496.	Nuummi ernisut amerlassusaat, 2017-imi katillugit 524.
Sapaatip akunnera 36+0 sioqqullugu	4 %	5 %
36+0 - 36+6	4 %	3 %
37+0 - 37+6	9 %	10 %
38+0 - 38+6	22 %	20 %
39+0 - 39+6	25 %	26 %
40+0 - 40+6	22 %	22 %
41+0 - 41+6	13%	14 %
42+0	1 %	0 %

Pissutaasut pingajuat kingulleq angerlarsimaffimmik pilersitsinissamut tarnikkut pisariaqartitanut tunngavoq, erninissamullu qaammatit pingasuinnanngorneranni naartuneq sulinerlu ajornanngitsuinnaasanninnerannik erseqqissaanerulluni. Taamaattumik piffissami kingullermi naartunermi iluaalliuutit assigiinngitsut nalaanneqarsinnaasut pillugit ilisimatikkusuppassi. Qaammammi kingullermi meeqqap alliarternera sukkanerusarpoq illissallu paavata naqitsinera kuutsimi malugineqarsinnaalersarluni. Timip pisinnaassuseqarluarnissaa, tassa naarmioqarnissamut naarmiullu inuussutissaqartinnissaanut pisinnaasaqarluarnissaa pisariaqartarpoq. Arnatut pinertussuseq piginnaasalluunniit pisariaqarluinnarput. Sinnarluttarneq; Erninissaq nalleriartuaartillugu sivilisuumik akornuserneqanngitsumillu sinittarneq ajornarneruleralluttuinnartarpoq. Quisaqattaarneq, qiterlunneq, nissut eqqissiviilliornerat inussallu

kakikkaalunnerat. Sitsoqinnerit; Meeraq alliaartuinnartillugu nassat ilui inissakillioraluttuinnartarput, aamma aqajaroq. Taamaattumik nallarnermi quersornermiluunniit sitsoqittoqartarpoq iggissamut, amerlanertigut tunersukkut qasilittumik annernartumillu. Meriaqqittalerneq; Qaammatini siullerni pingasuni hormornit timimut iluaallioortitsisarput, qaangiutereerneratalu kingorna meeqqap aqajaqqumut naqitsinera pissutaalluni meriaqqittalertoqarsinnaavoq. Qaqutigut ullut tamaasa pisarput aamma tassanngaannartumik takkuteriasaartarput, assersuutigalugu meeqqap nulluminik aqajaroq ulikkaaqqasoq naqittaraangagu. Illissamik eqikkartoortarnerit; pisarput erninissamut ulluliunneqartoq nallileraangat. Ilaatigut naap ataatungaartigut annernartorujussuusinnaasarpoq soorlu aaqarnermi anniarnertut annernartigisinnaasarluni. Tamanna inuit ilaannut annernarsinnaasarpoq. Illissamik eqikkartoortaalernermi pingaarnertut innersuussutigisartagarput: Eqqissisimagit. Qasuersaarit timillu eqqissisimaartiguk. Illiaq piareersarpoq. Utsummi kapisaqattaarnerit; Tassanngaannaq utsukkut ilaatigut "iluatunginnguani" kapitittaqaataarnertut misigilerneq. Kapisaqattaarnerit takkuttarput meeqqap niaqua kuutsimut ikkukkiartuleraangat aammalu niaqua sangulaaraangat kuutsip sinaa naqinneqalertarpoq taamaalillutillu sianiutit nukiillu tassaniittut aamma naqinneqalertarlutik. Meeqqap tukertaanera annernartoq; Naartunerup aallartinnerani meeqqap pikinneri sakkortunngitsumik naqittartinnertut ajattartinnertullu misiginartarput taamaattorli meeqqap pikinneri aalajangersimasumik annernartarput. Pingaartumik meeraq tukertaagaangat – aammalu immaqa aalajangersimasukkut tukertaagaangat. Illiaq nukiummat nukittulli allatulli annernarsinnaavoq ippinnarsinnaallunilu. Naggussap noqarutaartigut anniarneq; Naap iluani illiaq ujallunit aamma naggussap noqarutaannik taaneqartartunik arlalinnit noqaruteqarpoq. Illissap saneraasa qulaannit naggussap noqarutaat marluk illiaq aqqusaarlugu kuutsip tungaanut aqquteqarput. Illiaq alliaartuleraangat ujallut tasisuaartutut tasiartulertarput. Naartusoq assersuutigalugu nikuipilooruni arlaannilluunniit tiguseriapilooruni ujaluisa tasinnerini saneqqamigut imeqqutamigulluunniit kapisaqattaarsinnaavoq. Timimi imeq (ipiutaasani imertaqalerneq); Naartunermi ipiutaasanut imeq isaasarpoq taamaalillutillu inussat assaallu, nissut isikkallu pullatsilertarlugit. Tamanna iluaatsupilussusaraluartoq nalinginnaasuulluinnarpoq. Makisikkut anniarneq; Meeraq alliaartuinnartillugu qitimi naggussat nukiillu tasikkiartuaartarput. Naartusut amerlasuut tamanna tunniutiinnarfigisarpaat qivinganerulertarlutillu. Taamaattumik amerlasuut qitimikkut ingammillu makisimigut anniartarput. Itikkut taqarsuaqalerneq; Ungilassinnaapput, qasilissinnaapput ilaatigullu anartarfimmeereernermi aanaartoqalaarsinnaasarluni. Kikkulluunniit ikimikkut taqarsuanissinnaapput amerlanertigulli naartusut eqqugaasarput illissap kuutsimut naqittaasarnera taamaalillunilu aap erngullu utimut ingerlasarneranik kigaallatsitsisarnera pissutigalugu.

Naggaterpiaartigut sakkortuumik kaammattuutigissavara minnerpaamik marlulissanut naartusut erninissaannut ulluliunneqartoq sapaatit akunnerinik sisamanik sioqqullugu sulinngiffeqalertassasut. Aammattaaq meeqqanut arlalinnut tapiissutinut tunngasunik takusaqanngilanga. Eqqaamasara malillugu tamanna siusinnerusukkut periarfissaasimavoq. Meeqqanik marlunnik naartunermi timi tamaviaartinneqartarpoq naartunerullu nalaani aammik qaffasittoornissamut aarlerinaatit

naartunermilu timip qisuariaatai qaffasinnerusarput. Taamaattumik erninissamut ulluliunneqartoq sapaatit akunnerinik sisamanik sioqqullugu sulinnigiffeqalertarnissaq naleqquttuussaaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Inatsisartut 2019-imi upernaakkut ataatsimiinnermi (UPA 2019/53) aalajangerput erninissaq sioqqullugu sulinnigiffeqarallarsinnaatitaaneq sapaatit akunnerinik 2-nik sivitsorneqassasoq, taamaalilluni erninissamut sapaatit akunneri 4-raalersut missiliorneqarpat arnaq sulinnigiffeqarallarsinnaalluni. Tamanna siunnersuummut matumunnga ilanngunneqarpoq.

Inuit sulinnigiffeqarallarnerup nalaani akissarsiaqarsinnaatitaanngitsut piffissami meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaatitaapput. Siunnersuummi meerartaarnermut atatillugu ullormusianut naatsorsuinnermi tunngaviusut pitsaanerulersinneqarput, taamaalilluni isertitat malunnartumik apparnerinik ikinnerusut misigisaqalerlutik.

§ 4-mut 5-imullu tunngatillugu, tamanna aamma ullut 14-ikkaarlugit akissarsisartunut atuuppa? Sulinnigiffeqarsinnaatitaagaluarluni tamatuma aningaasaqarnermut sunniuteqannginnissaa qulakkeerneqarsinnaava? Sinerissami angalagaangama naartusut sullitakka kommuniimiit paasitinneqartarsimapput Nuummut erniartornissamut "napparsimasutut nalunaarsorneqarsimasutut" uppernarsaateqaraluartut iliuuseqarfigineqarsinnaanngitsut taamaallaallu akissarsiat allagartaat tunniunneqartut aallaavigalugit erninermusianik tunineqarsinnaasut.

Erninissamut sapaatit akunneri 13-iinnanngornerini, tassa naartunerup sivisussusaa 25+0-imiit 38+0-imiippat piffissaq taanna erninermut atatillugu ullormusiat annertussusissaanik aalajangiisussaanerata tunngavissartaa ataatsimut isigalugu takusinnaanngilara. Erninermut atatillugu malittarisassat naartusunut sullitannut paasissutissiissutigigaangakkit, quiasaarlunga oqartarpunga siunnersuut immaqqa angummit suliarineqarsimasoq, tassami sooq naartunerup sakkortunertaa qanoq erninermut atatillugu ullormusiaqarnissamik aalajangiisussatut toqqarneqarsimava. Arnap naartusorujussuuneraniunngitsoq piffissamili allami tamanna pisariaqaraluarpoq.

Naartusut tamarmik naartunerup 16+0-imik sivisussuseqalereernerani scannertinnissamik neqeroorfigitittarput. Tassani erninissamut ulluliisooqartarpoq. Tamanna Kalaallit Nunaat tamakkerlugu atuuppoq. 17+0-imiit sulinnigiffeqalernissamut akunnernik "katersinissamut" piffissap sivitsorneqarnissaa siunnersuutigivara. Taamaalillutik assersuutigalugu piffissap ilaani napparsimaffeqariataarnissaq imaluunniit meeraqareeraanni meeqqamik napparsimasoornerit uippakkajaarnarpallaarunnaassapput.

Assigiissaarinikkut oqaraannilu erninissamut ulluliunneqartoq sapaatit akunnerinik sisamanik sioqqullugu sulinnigiffeqarneq aallartittassasoq, taava sinerissamiit Nuummut erniartortarnermi

ajornartorsiut naartusullu tamanna pissutigalugu isertitaminnik piomassuserinngisaminnik annaasaqartarnerat pinngitsoorneqassapput.

Akissut: Sulinninnissamut pisinnaatitaaffik aamma arnanut ullut 14-ikkaarlugit akissarsiaqartunut atuuppoq.

Siunnersuutikkut erninissaq sioqqullugu sulinnigiffeqarallarsinnaanermut pisinnaatitaaffik sapaatit akunnerinut 4-nut sivitsorneqarpoq. Taamaalilluni arnat amerlanersaat, angerlarsimaffimmi avataani ernisut aallarnerminni sulinnigiffeqarallartussaapput.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip meerartaanermut atatillugu ullormusiat naatsorsortarneri allannngortippaa, taamaalilluni assersuutigalugu piffissat napparsimaffiusut imaluunniit naartunermut atassuteqartut sulinnigiffiusut piffissamik naatsorsuineranut ilaatinneqarnatik. Arnaq napparsimasutut nalunaarsimasoq taamaalilluni napparsimalluni nalunaarsimanini pissutigalugu isertitaminnik annaasaqartarunnaassaaq.

§ 7-imut tunngatillugu, Ataataasoq meeqqap erniunerata kingorna sapaatit akunnerini ataqatigiissuni 3-ni sulinnigiffeqarsinnaatitaavoq. Misilittakkakka malillugit ikittuaqqat tamatuminnga pingaartitsisarput aningaasaqarneq pissutigalugu. Ernineranut atatillugu aningaasaateqarfik angutunut aamma atuutissava?

Angutit namminersortut suliffeqarfinniluunniit namminersortuni, erninerup kingorna aningaasarsiaqaannarluni sulinnigiffeqarnissamik neqerooruteqanngitsuni sulisut amerlapput. Ilaqutariinnermik pilersitsiniarnermut tunngatillugu isumaqarpunga tamanna ajornartorsiutaavoq isiginiarneqartariaqartoq. Nammineq inuttut isumaqarpunga, nunatut angutitatta peqataanerunissaannik kajumissaartariaqarivut aammalu tamatuma periarfissanngornissaa anguniarlugu atugassarititat sapinngisamik pitsaanerulersinniarsarissavavut. Aamma pitsaassagaluarpoq taakkua sapaatit akunneri pingasut nalimmassarneqarsinnaasuuppata, tassa sapaatit akunnerini marlunni siullerni sulinnigiffeqariarluni sapaatip akunnera kingulleq sapaatit akunnerinut marlunnut avillugu ullup affaannaata suliffiusarnissaa sulisitsisumit periarfissaasuuppat.

Akissut: Meerartaanermut atatillugu sulinnigiffeqartarnermut aningaasaateqarfimmut ilaassapput suliffeqarfinni namminersortuni atorfeqartut, suliffeqarfiup angissusaa apeqqutaatinnagu, suaassutsillu marluullutik ilaassallutik. Taamaalilluni naalakkersuisoqarfimmit neriuutigineqarpoq ataatat amerlanerusut sulinnigiffeqarallartarnissaannut siunnersuut iluaqutaassasoq, pissutigalugu ataatat sulinnigiffeqarallarnerminni akissarsiaqassammata, taamaalillutik pitsaanerusumik isertitatigut tunngaveqalerlutik.

Danmarkimi Industriens Barselsfondimit misilittakkat tikkuarpaat meerartaarnernut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfimmik pilersitsinerup kingunerisaanik ataataasut sivilsunerusumik meerartaarnernut atatillugu sulinngiffeqarallalertarnerat.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut pillugit imarisaatigut allannguisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq. Taakku meerartaarnernut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfimmut ilaassanngillat.

Siunnersuutikkut angajoqqaatut sulinngiffeqarallarnermi sapaatit akunneri kingulliit 4-t eqaannerusumik angajoqqaanit aaqqissuunneqarsinnaalissapput. Tamannali piffissap sulinngiffeqarallarfiusumut ataataasumut imaluunniit anaanaasumut naatsorsuussamut atuutinngilaq. Oqaaseqaat inatsisip atulersinneranut atatillugu isumaliutigisanut ilaajumaarpoq.

Meeravissiarthaarnermi sulinnginnermut sulinngiffeqarsinnaanermullu piumasaqaatit il.il.

§ 8-mut tunngatillugu, Meeqqanik Kalaallit Nunaanni najugalimmik meeravissiarthaartut, meeqqap tigunissaa sioqqullugu sapaatip akunnerani 1-imi sulinngissinnaatitaapput kiisalu sapaatit akunnerini 15-imi sulinngiffeqarsinnaatitaallutik. Assersuutigalugu inoorlaajuppat meeravissiarthaartoq sapaatit akunnerinik 15-inik sulinngiffeqarsinnaatitaassava, taakkualu saniatigut angajoqqaatut sapaatit akunnerini 17-imi sulinngiffeqarsinnaatitaassalluni?

Akissut: Meeravissiarthaartut aamma angajoqqaatut sulinngiffeqarallarnissamut pisinnaatitaaffeqalernerat eqqortumik paasineqarpoq.

Angajoqqaat Kalaallit Nunaanneersumik meeqqamik meeravissiarthaartut tiguneqarnissaa sioqqullugu sapaatip akunnerani 1-imi marluullutik sulinngiffeqarallarnissamut pisinnaatitaaffeqarput. Tiguneqarnerata kingorna angajoqqaat sapaatit akunnerini 15-imi sulinngiffeqarallarsinnaapput. Tassani ataatsikkut sapaatit akunnerini 3-ni sulinngiffeqarallarsinnaapput. Sapaatit akunneri sinneruttut 12-it angajoqqaat taamaallaat ataasiakkaarlutik atorsinnaavaat.

Sapaatit akunnerisa 15-it kingorna angajoqqaat allat assigalugit ataatsikkut angajoqqaat angajoqqaatut sulinngiffeqarallarsinnaapput.

Erninerup imaluunniit meeqqamik tigusinerup kingorna sulinngiffeqarallarnernerup sivilsussaa angajoqqaanut tamanut assigiippoq.

Nunami eqqarsaatinnik isummannillu annissuiffiusinnaasumi najugaqarama iluanaartutut misigisimavunga. Allatannut apeqqtissaqarussi tupigusuuteqarussiluunniit allannissassinnut tikilluaqqassi.

11. Qeqqata Kommunia

Uunga siunnersuut: Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxxx 2019-imeersoq

Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarnermut tunngatillugu atugassarititat pitsanngorsaavigineqartut Qeqqata Kommuniata nuannaarutigaa.

Imatut oqaaseqaatissaqarpugut:

§ 13, imm. 2-mi piumasaqaatinik ilanngussinissamik periarfissaq oqaluuserisimavarput, kikkut sivitsuinissamik qinnuteqarsinnaappat, piumasaqaateqassava?

Akissut: Angajoqqaat sulinnigiffeqarallarnermi sapaatit akunnerinik 4-nik kingullernik eqaatsumik aaqqissuussiniartut § 13-imi allaaserineqartutut sulisitsisuminnik isumaqatigiissuteqassapput.

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni inuit sulileqqittussat aamma meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqartut tamanna pillugu kommunalbestyrelsimut qinnuteqarsinnaajunnaarlutik. Pisut taakku maannakkut § 45-mi nalinginnaasumik nalunaaruteqartussaaitaanermut ilaalerput.

Angajoqqaat sulinnigiffeqarallarnissamik suli pissarsiassaqaarpata sulinnigiffeqarallarnerullu sinnera ingerlakkusullugu, kisiannili akissarsiaqarsinnaanatik, piffissami sulinnigiffeqarallarfiussami sinneruttumi meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarnissamik qinnuteqarsinnaapput. Kikkut meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnerinut piumasaqaatit nalinginnaasut atuupput. Tassanili piumasaqaatigineqarluni piffissap sapaatip akunneranik 1-imik sivisunerunissaa. Kommunimi allaffissorneq eqqarsaatigalugu taakku ikkunneqarpoq.

§ 13, imm. 2-mi angajoqqaatut sulinnigiffeqartarnerup sapaatit akunnerinut sisamanut sivitsorneqarnissaata aningaasatigut kingunerisassaat kommunit aningaasartuuteqarnerunerannik kinguneqartussaanerat pissutigalugu nangaassutigaarput.

Akissut: UKA2018-imi Inatsisartut aalajangiipput angajoqqaat sulinnigiffeqarallarsinnaanerat sapaatit akunnerinik 4-nik sivitsorneqassasoq. Naalakkersuisoqarfik taamaattumik UKA2019-imut siunnersuusiorput, tamanna 1. januar 2020-mi atuutilissasoq. Siunnersuummi matumani kommunit aningaasartuuteqarnerunissaat sillimaffigineqarpoq.

§ 13-15 (maannakkut §§-it 13 aamma 14), angajoqqaatut sulinnigiffeqartarnerup meeqqap tallimanik ukioqalernissaata tungaanut kinguartinneqarsinnaanera pillugu. Angajoqqaap ataatsip qanoq

sivisutigisumik sulinnigiffeqarsimaneranut tunngatillugu annertuumik allaffissortoqarnissaa aammalu nakkutilliinissaq pissutigalugit kinguartitsisarnerup meeqqap pingasunik ukioqalernissaata tungaanut pisassasooq siunnersuutigaarput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarnermut aningaasaateqarfimmik pilersitsinermi angajoqqaat meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqartartut ikilissapput. Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq ukiunik 3-nik sivisunerusunik angajoqqaatut sulinnigiffeqarallarnissamik kinguartitsisut angajoqqaat qanoq amerlatiginissaat killeqassasooq. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq allaffissornerup nakkutilliinerullu annertussusaa kommuninut naammassiuminassasooq.

Kapitali 3

Suliffeqarfiit namminersortut erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmit tatisimaneqarnerat aammalu sulisitsisut akilersuutaannik akiliisitsiniartarnerup ajornanngitsuinnaasussaanera pissutigalugit erninermut atatillugu namminersortut aningaasaateqarfiannut isumaqataanissaq Qeqqata Kommuniata mianernartippa. Pissutsit tamakku pissutigalugit erninermut atatillugu namminersortut aningaasaateqarfiat 2016-imi Danmarkimi atorunnaarsinneqarpoq.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq, maluginiarneqarlunili kommune meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarnermut aningaasaateqarfimmut ilaasussaannгимmat, tassa suliffeqarfiit namminersortut kisimik ilaasussaammata. Akiliutit sulisoqarnermut akitsuutip ilaatut sulisitsisut namminersortut akilertariigaannut ilaassaaq.

Sulisitsisunit akiliutigineqartut sulisoqarnermut akitsuutip ilaatut akileqquneqartassapput. Taamaattumik naatsorsuutigineqanngilaq akiliummik akileeqqusinermut atatillugu eqqaasariaqartunik unamminartoqassasooq.

Naalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Danmarkimi folketingip 2016-imi namminersortunik meerartaarnermut atatillugu naligiissarisarnermik aaqqissuussineq atorunnaarsimmagu, siunertaq malillugu atorneqanngимmat. Tamatumunnga akiliummik akileeqqusisarnermi unamminartut pissutaasimannгillat.

Taamaalilluni Danmarkimi inatsisinik tunngaveqartumik meerartaarnermut atatillugu naligiissarisarnermik aaqqissuussinermik peqarpoq, barsel.dk, kiisalu namminersortunit akuerineqarsimasut meerartaarnermut atatillugu naligiissarisarnissamut aaqqissuussinerit arlallit pigineqarlutik.

Kap 4, § 44 imm. 2 Periutsimik assigiimmik atuinissaq eqqarsaatigalugu utertitsisarnermut malittarisassat erseqqissuunissaat pingaaruteqarpoq.

Akissut: Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aalajangiunneqarpoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aaqqissuussinnermut tunngasut aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut. Oqaaseqaat taamaattumik tulluarunnaarpoq.

Kap 9 § 66-imut (*maannakkut § 57*) tunngatillugu takujuminaatsinneqarpoq pineqaatissiissut taanna kimit isumagineqartassanersoq sumullu atatillugu atorneqartassanersoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni akiliutinik kingusinaartumik akiliinermi qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarsinnaaneq pineqaatissinneqarsinnaanerlu pillugit aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarlutik.

§ 57-imi pineqarpoq meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfiup pineqaatissiinissamut imaluunniit tunngavissaqanngitsumik utertitsinerit tunniunneqarsimasut iluarsineqarnissaannut periarfissat. Siullermik meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfik pineqaatissiinermik eqqortitsisussaavoq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu akissarsiaqartup tigusimasaanit akissarsianit qaffasinnerusunik sulisitsisoq ilisimatitsisimappat atorneqassaaq, taamaattumillu sulisitsisup pisinnaatitaaffianit qaffasinnerusunik utertoortinik tigusaqarsimalluni. Pisuni taakkunani meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfik aalajangiisinnaavoq aningaasat utertinneqartut ilai imaluunniit aningaasat utertinneqartut tamarmik atorunnaassasut, taamaalilluni annertuallaanik utertitsisoqarunnaarluni. Peqatigisaanik meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfik sulisitsisup pisinnaatitaaffiginngisaanik utertoortit ilaasa utertinneqarnissaannik piumasaqarnissamut periarfissaqarpoq.

12. Kommune Kujalleq

Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu siunnersuummik tusarniaaneq

Kommune Kujallermit inatsisissatut siunnersuut nassuiaatitalik misissuataarneqarsimavoq imatullu oqaaseqaateqarfigineqarluni:

Siunnersuutip kommunit aningaasaqarnerannut kingunissai:

Pisortani oqartussaasut, namminersortut erninermut aningaasaateqarfiannut tapiissutaat ullumikkut erninermut atatillugu ullormusiat tunniunneqartarnerattut atuuttumik Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni 90/10-mik agguaasseriaasiattut ittumik tapiissuteqartassasut aamma

agguasseriaaseq taanna angajoqqaatut sulinnigiffeqarnermik sivitsuinermi aningaasartuutitut aamma atuutissasoq kommunimi naatsorsuutigineqarpoq.

Akissut: Meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarnermut aningaasaateqarfiup utertitsineranut aningaasartuutai aningaasalersorneqassapput, ilaatigut akissarsiarititat katinnerannut akitsuut aqutugalugit, sulisoqarnermut akitsuut assigalugit tunngaviusullu assingi malillugit taanna sulisitsisumit akilerneqassalluni, ilaatigullu Namminersorlutik Oqartussanit ukiumoortumik aningaasaliiffigineqarnikkut, tassani namminersortut suliffiutaanni sulisut meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqartarnerup sapaatit akunnerinik 4-nik aamma ernineq sioqqullugu sapaatip akunnerinik 2-nik sivitsorneqarnerani aningaasartuutit assingi pineqarlutik.

Pisortani oqartussanit meerartaarnermut atatillugu tapiissutit taamaalillutik tassatuaassapput Namminersorlutik Oqartussanit aningaasaliissutit.

Meerartaarnermut atatillugu ullormusiat aningaasalersorneri siunnersuut malillugu tamakkiisumik Namminersorlutik Oqartussanit aningaasalersugaalissapput. Maannakkut 90/10-mik avitsisarneq atorunnaarsinneqarpoq.

Tamanna ilutigalugu sulisitsisut akiliutissaat akilerneqarsimangippat aningaasaateqarfimmi akiliisinnaassutsimik pisariaqartitsineq qanoq aningaasalersorneqassanersoq inatsisissatut siunnersuummi allaaserineqarsimangitsoq kommunimit eqqumaffigeqquneqarpoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Namminersortuni atorfeqartunut meerartaarnermut atatillugu ullormusianut maannakkut aningaasartuutitut naapertuuttunik aningaasanik Namminersorlutik Oqartussat aningaasaateqarfimmut ukiumut tapiisarput.

Sulisitsisut akiliutaat sulisoqarnermut akitsuutit ilaatut ilaatinneqarpoq. Sulisoqarnermut akitsuummik akileeqquisoqarnissaa pillugu aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarput, tamanna sulisoqarnermut akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarisassaqartinneqareemat.

Naatsorsuusiornissamut akiliutillu annertussusissaanik siunnersuuteqarnissamut aningaasaateqarfik pisussaaffeqarpoq. Taamaaliornikkut aningaasaateqarfiup akiliisinnaanikkut ajornartorsiulinnginnissaa qulakkeerneqarpoq.

Aningaasaateqarfiup aningaasalersornera aamma nassuiaatini erseqqissarneqarpoq.

Pisortat erninermut atatillugu aningaasartuutitik naligiissarisarnermut pisortat aqqissuussinerata kinguneratut aningaasatigut kingunissanut atatillugu kommunip maluginiarpaa, kommunini

aningsaat akissarsianut atorpeqartartut ikilisinneqarnerisigut qanoq ililluni aningaasanut inatsimmit aningaasaliissutaasunit aningaasalersorneqarnissaa, inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaataanni qupperneq 13-ip qulaani allaaserineqarsimasoq, qanoq eqqarsaatigineqarnerisigut ersernerluppoq.

Akissut: Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aalajangiunneqarpoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aaqqissuussinermit tunngasut aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut. Oqaaseqaat taamaattumik tulluarunnaarpoq.

Tamatuma saniatigut pisortani sulisitsisut akornanni naligiissaarineq qanoq ingerlanneqassanersoq pillugu allaaserinninneq kommunip ujartorpaa. Naligiissaarinermit aaqqissuussineq kommunimit ima paasineqarpoq, tassa aaqqissuussinermit peqataasut aningaasartuutikinnerusut, peqataasunut aningaasartuuteqarnerusunut akiliisussaasut. Kommunit mikisut aningaasartuutikitsullu kommuninut anginerusunut akiliuteqartarnissaat aamma Namminersorlutik Oqartussat taamaalillutik aningaasartuutiminnik ikilisaanneqarnissaat kommunimit akuerineqarsinnaangilaq.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip allaffissornermit kingunissai:

Kommunit ataatsimit, taamungaannaq tigusilluni misiligut, inatsit taanna tunngavigalugu kommunit allat allaffissornikkut sunik sipaaruteqarsinnaanerannut nalilersuinermit tunngavissaqartinneqanngitsusut kommunimit isigineqarpoq. Taamaattumik tunngavigineqartut pigineqartut tunngavigalugit inatsisissatut siunnersuummi nalilersorneqartut aallaavigalugit, kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit ukioq naallugu suliffiit 8,5-it amerlaqataannik ikililerinissamut tunngavissaqartut nalilersorneqartoq itigartitsissutigineqartariaqarpoq. Tassunga tunngatillugu kommunimi sipaarutaasut tamarmiusut kommunit sorliit sipaarnerpaanissaat eqqarsaatiginagu kommunit akornanni assigiimmik agguataarneqarnissaat aamma naammaginangilaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit tunngavigalugit kommuniminni ukiumi 1-imi meerartaarnermit atatillugu ullormusiaqartitsineq pillugu suliat qassiunersut naalakkersuisoqarfiup kommunit tamaasa ilisimatitsequsimavai. Kommuninut allaffissornikkut kingunissaanik allaaserinninneq maannakkut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit nutarterneqarpoq.

Tamatuma saniatigut matuma ataani § 17-imut aamma § 18-imut kommunimit nassuiaatit innersuussutigineqarput. Inatsisissatut siunnersuummi § 2:

Oqaaseq "sulinnigiffeqartoq (orlovshaver)" oqaatsimik allamik taarserneqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqartoq kommune isumaqarpoq, tassami innuttaasoq erninermi sulinnigiffeqarnissamut pisussaaitaanngitsoq pillugu inatsisissatut siunnersuummi isumaqatigiissusiortoqarsinnaanngimmat. Taamaattumik saneqqunneqarsinnaanngitsumik illersuineq innuttaasunut sulinnigiffeqareersunut taamaallaat tunngassuteqassanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Nassuiaatit naqqissorneqarput

Inatsisissatut siunnersuummi § 6:

Arnaq naartusoq suliffimmik "naleqquttumik" allamik neqeroorfigineqarsinnaanersoq pillugu nalilersuinermi, imm. 2-mi piumasagaatit taaneqartut ajornaquteqanngitsumik ilanngunneqarsinnaassapput. Imm. 2-mi piumasagaatit taaneqartut akuersaarneqarsinnaanngippata "naleqquttumik" suliffissaq pineqarsimassanngilaq. Taamaattumik imm. 2 imatut allatut oqaaseqatigiiliornissaa kommunimit kaammattuutigineqarluni siunnersuutigineqarpoq, tassa pissutsit imm. 2-mi taaneqartut, suliffissaq neqeroorutigineqartoq "naleqqunnersoq" pillugu nalilersuinermit atorneqassasut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersagaq maannakkut Inatsisartut inatsisaannit atuuttumit ingerlateqqinneqarpoq.

Tigussaasunik allannguisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

"Suliffimmik naleqquttumik allannguinneq" pillugu erseqqinnerusumik allaaserinninneq ilitsersuutip piareersarlugu suliarineranut ilanngunneqarumaarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 15 aamma § 16: (maannakkut §§-it 13 aamma 14)

Inatsisissatut siunnersuut pillugu kommunimi paasinninneq malillugu aalajangersakkat marluk pineqartut inunnut erninermut atatillugu ullormusiaqarsinnaatitaanngitsunut tunnganngillat, inunnulli erninermi atatillugu ullormusiaqartitaareersunut tunngallutik. Taamaattumik aalajangersakkat allatut oqaaseqatigiiliorneqassasut kommunimit kaammattuutigineqarpoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq.

Sulinnigiffeqarallarnermi sapaatit akunnerinik 4-nik eqaatsumik aaqqissuunneq pillugu aalajangersakkat allanngortinneqarput, taamaalilluni akissarsiaqartut aamma inuit meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqartut § 13-imut ilaalerlutik. Nassuiaatini erseqqissarneqarpoq tamanna meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqartunut inunnut atuuttuusoq.

§ 14-imi pineqarput inuit angajoqqaatut sulinnigiffeqarallarnermi sapaatit akunnerisa 4-nik kingullernik tamakkiisumik ilaannakuusumilluunnit kinguartitsisut, taamaalillutillu angajoqqaatut sulinnigiffeqarallarnerminnik kipititsisut. Inuit taakku aallaaviatigut meerartaarnermut atatillugu ullormusiaqarsinnaajunnaarput, aatsaat sulinnigiffeqarallarnerup sinnera ingerlatilerpassuk. Taamaammat aalajangersagaq allanngortinneqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 17 (maannakkut § 15) aamma § 18:

Sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq kommuninit akuerineqartarnissaa pillugu aalajangersagassatut siunnersuutit kommunini allaffissornikkut suliaassat annikitsuunngitsumik sunnissagaat kommunip nalilerpaa, tassami nalinginnaasumik nassuiaatini inatsisissatut siunnersuutip allaffissornikkut kingunerisassaattut naatsorsuutigineqartut aamma eqqarsaatigineqarsimannngimmata.

Tamatuma saniatigut sulisoq qaqugukkut sulinnigiffeqarsinnaatitaanersoq, tamannalu pillugu atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasutigut tunngaviusumik sulisitsisut sulisullu akornanni tamanna suliaassaasqoq kommune isumaqarpoq, aamma tamanna pillugu malittarisassanik unioqqutitsisimasinnaanerit sulinermut tunngasutigut inatsiseqartitsinikkut malersorneqartariaqartut.

Taamaalilluni inuup allap sulinnigiffeqarsinnaanermik pisinnaatitaaffimminik qinnuteqaataanik kommunit akuersaarinnittarnissaannik kommunit suliaqartarnissaannik pisariaqartitsineq kommunip takusinnaanngilaa.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 17-imi (maannakkut § 15) pineqartoq ernereernerup kingorna angajoqqaajusup arlaata aappaasup sulinnigiffeqarsinnaatitaaneranik tigusinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa maannakkut imatut allanngortinneqarpoq taamaalilluni akuersissummik tunniussisoqassanersoq kommunalbestyrelsimit aalajangerneqartussaajunnaarluni.

§ 18-imi pineqartoq ataataasup sulinnigiffeqarsinnaatitaaneranik anaanaasup nuliata imaluunniit nalunaarsukkamik aapparisaata tigusinissaa kommunalbestyrelsip akuerisinnaagaa pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Taarsiullugu "anaanaaqataasooq" allanneqarpoq, taamaalilluni arnaq, meeqqamut anaanaaqataasutut nalunaarsugaasooq meeqqap ataataatulli sulinnigiffeqarallarnissamut sulinnigiffeqarnissamullu pisinaatitaalluni. Tassani pisinnaatitaaffik pineqarpoq, kommunalbestyrelsilu akuersinissaa pisariaqarunnaarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi § 44:

Soorlu matuma qulaani inatsisissatut siunnersuutip kommuninut aningaasatigut kingunissai pillugit kommunip oqaaseqaataanni allassimasumi, naligiissarisarnermut aqqissuussinerit piviusumik qanoq atuuttussanngortinneqarnissaata ersarissarneqarnissaa kommunimit ujjartorneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatini naligiissaarisarnermut aaqqissuussineq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqarnissaa naatsorsuutigineqartoq taamaallaat allassimavoq.

Tamatuma kingorna oqartussat suliassaannik taamatut inissiineq qanoq eqqarsaatigineqarnersoq, ilutigalugulu inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini immikk. 2.2.2-mi allaaserineqartunut pisortat naligiissaarisarnermut aaqqissuussinerat "pingaarnerusutigut najoqqutassat namminersortunut erninermut atatillugu aningaasaateqarfimmut atuuttut assigalugit aaqqissuunneqassasoq" qanoq kattunneqassanersut ersernerluppoq. Aningaasaateqarfimmik aqutsineq aamma Naalackersuisoqarfimmi utertitsinermik aaqqissuussinermik aqutsineq assiginngitsorujussuupput.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Imm. 2-mi aalajangersagaq pillugu Naalackersuisut ilaatigut suliassanik suliarinnittarnerit pillugit malittarisassat aalajangersartarsinnaagaat kommunimit maluginiarneqarpoq. Tamanna kommunimit isumaqataaffigineqanngilaq, tassami suliassanik suliarinnittarneq pillugu inatsimmik aamma aqutsinermi allaffissornikkut tunngavinnik sulianik suliarinnittarneq pillugu inatsimmut naligiissillugu atuuttunik, saneqqutsitsineq aatsaat inatsimmik tunngaveqarluni pisinnaavoq.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Imm. 3 aalajangersakkat malillugit Naalackersuisut pisortani atorfillip sulinnigiffeqarnermini akissarsiaqarnissaminut pisinnaatitaaffia pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Tamanna erninermi sulinnigiffeqarnermi akissarsiaqarsinnaatitaaneq manna tikillugu isumaqatigiissutigut malittarisassaliunneqartarsimaneranut, tamatumalu saniatigut § 27-mi inatsisitigut pisussaaffinngortinneqarsimaneranut akerliorpasippoq. § 27-p malitsigisaanik qulakkeerneqartut saniatigut pisortani atorfillip akissarsiaqarsinnaatitaanera suliffeqarnermi illua tungeriit akornanni isumaqatiginninniarnikkut qulaajaaffigineqartariaqartoq kommunimit isumaqarfigineqarpoq.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Tulliatut imm. 3-mi Naalackersuisut taamatuttaaq pisortat erninermut atatillugu naligiissaarisarnermut aaqqissuussinerata aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit allaffissornikkut oqartussanut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaannginneri pillugu

sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaasut allassimavoq. Tamanna inatsisissatut siunnersuummi § 64-imut akerliorpasippoq, tassami naammagittaalliorqarsinnaanngilaq, § 64-imi kukkusumik allassimasoqanngippat, aalajangersagaq taanna pillugu kommunimit oqaaseqaatit takukkit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 64 (maannakut § 60) kukkusooqarneratigut pisortani naligiissaarisarnermik aaqqissuussineranut tunngasunut aalajangersakkanut innersuussisimavoq. Tamanna maannakut iluarsineqarpoq, taamaalilluni namminersortut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfiannut siulersuisunut innersuussisoqarluni

Kisianni aaqqiineq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnernullu Aqutsisoqarfimmit aqunneqassappat naammagittaalliorqarsinnaannginneq pillugu inatsisitigut tunngavimmik pisariaqartitsineq kommunimit takuneqarsinnaanngilaq, tassami qitiusumik allaffeqarfimmi oqartussaasumit immikkut ittumik naammagittaalliorsinnaanermik periarfissamik pilersitsinissaq inatsisitigut tunngavissaqartariaqarmat.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Kiisalu imm. 3-mut nassuiaatini, imm. 3-p malitsigisaanik Naalakkersuisut suut pillugit malittarisassanik sukumiinerusumik aalajangersaasinnaanerisa tamakkiisuunnginnerat allaaserineqarpoq. Tamanna aalajangersakkami oqaaseqatigiinnut naapertuutinngilaq, tassanimi malittarisassat suut sukumiinerusumik aalajangersarneqarsinnaanersut ersarissumik allaaserineqarsimavoq.

Akissut: Pisortat naligiissaarisarnermik aaqqissuussinerannut tunngasumik qulaani akissummut innersuussisoqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 46, imm. 3:

Aalajangersakkami inuup erninermini "ullormusiaqarsinnaatitaanera" pillugu aalajangersaaneq pitsaanngitsumik eqqoqqissaanngitsumillu oqaaseqaatigiiliaavoq, tamatumunnga peqatigitillugu inuk piviusumik qaqugukkut taamatut pisinaatitaaffeqassanersoq allaaserineqanngippat.

Akissut: Aalajangersagaq maannakut peerneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 6:

Pisortanit ikiorsiissutinit aamma siusinaartumik pensionisianit allaanerusut isumaginnikkut tunniuttakkat allat pillugit allaaserinnilluni kapitalip ilaartorneqarnissaa kommunimit

siunnersuutigineqarpoq. Kommunimit ilaatigut suliffeqarnernut akiliutit aamma inunnut innarluutilinnut aningaasatigut ikiorsiissutit eqqarsaatersuutigineqarput.

Akissut: Isumaginninnikkut tunniuttakkat allat pillugit aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarput, tassani marloqiusamik malittarisassaliorneq pineqarmat. Isumaginninnikkut tunniuttakkat allani pissutsit ilitersuummi erseqqinnerusumik allaaserineqarumaarput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 64: (maannakkut § 54)

Kapitali 4-mut innersuussineq toorsinerlunnertut isikkoqarpoq, tassami naligiissaarilluni aaqqissuussineq siulersuisunit aqunneqartussaannngimmat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 64 (maannakkut § 54) kukkusoqarneratigut kapitali 4-mi pisortani naligiissarisarnermik aaqqissuussinermut tunngasunut aalajangersakkanut innersuussisimavoq. Tamanna maannakkut iluarsineqarpoq, taamaalilluni namminersortut meerartaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarnermut aningaasaateqarfiannut siulersuisunut innersuussisoqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi § 66: (maannakkut § 56)

Oqartarneq ”udpantningsret” Kalaallit Nunaanni nassaassaannngilaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni akiliutinik kingusinaartumik akiliinermi qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarsinnaaneq pineqaatissinneqarsinnaanerlu pillugit aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarlutik.

Inatsisissatut siunnersuummi § 70: (maannakkut § 58, imm. 3)

Inatsisissatut siunnersuutitut allanut nassuiaatitaanut kommunip oqaaseqaatigisartagaanut assingusumik, kommune isumaqarpoq, Naalakkersuisut aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkat atuuttut pillugit apeqqusiilluni misissuisariaqartoq, tassa nalunaarummi pisoqqami malittarisassaq, aalajangersakkamit attanneqartoq, inatsimmut nutaamut naleqqiullugu malinneqassanersoq kingusinnerusukkat nassuiarneqannginniassammat.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq. Ullumikkut nalunaarummik ataatsimik peqarpoq naartunermi, erninermi qitornavissiarternmilu sulinnigiffeqartarneq ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 7. decembari 2009-meersumut innersuussisumik. Meeqqamik paarisassamik inissiinermi sulinnigiffeqartarneq ullumikkut Meeqqamik paarisassamik inissiinermi sulinnigiffeqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 26. februar 2010-meersumiippoq.

Nalunaarut nutarterneqarumaarpoq, nalunaarummili tassani allannguisoqarnissaa eqqarsaataanani.

13. Moderniseringsstyrelsen

Naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tunngatillugu Moderniseringsstyrelsip tusarniaanermut akissutaa

Naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut Kalaallit Nunaanni Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup Moderniseringsstyrelsimut tusarniaassutigisimavaa. Tusarniaanermut akissut manna teknikkimut tunngasorujussuuvoq aammalu styrelsip susassaqaqfimmumt tassunga akisussaasutut inissisimanera ilutigalugu Moderniseringsstyrelsimiillu tunniunneqarsimalluni. Moderniseringsstyrelsip inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatai ataani allassimapput:

Naalagaaffimmi atorfillit Nunatsinni sulisut oqaaseqatigiit malillugit Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinngiffeqartarneq ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 14, 7. december 2009-meersumi ilaapput, inatsimmi § 2, imm. 1 aamma 2 takukkit, soorlu oqaaseqatigiit malillugit Naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi Naalagaaffimmi sulisut ilaasut, inatsisissatut siunnersuummi § 1, imm. 1, nr. takuuk.

Inatsisissatut siunnersuummi imm. 3.1-imut oqaaseqaatini nalinginnaasuni (pisortanut aningaasatigut kingunerisassani) allassimavoq pisortani sulisunut erninermut atatillugu ullormusianut aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussanit 90 procentii (33 mio kr.) kommuniniillu 10 procentii (3,7 mio kr.) aningaasalersorneqartassasut.

Pisortani sulisitsisut pisortani sulisunut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut tunngatillugu naligiissitsilluni aaqqissuussinissamut tapiissuteqarnerat nalinginnaasumik aningaasanut inatsimmut aningaasaliinikkut pisartuq nassuiaatini allassimavoq. Pisortani sulisitsisutut pisortani ingerlatsinerit tamarmik Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu ingerlatsivinnut atuunnerat ilanngullugu erseqqissarneqarpoq.

Tassunga atatillugu Moderniseringsstyrelsip oqaatigissavaa inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassanut tunngasuni naalagaaffimmi atorfillit Nunatsinni sulisut eqqarsaatigineqanngimmata.

Naalagaaffimmi atorfillit Nunatsinni sulisut Naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi (suli)

ilaatinneqarnissaat Moderniseringsstyrelsen kissaatigaa soorlu aamma inatsisissatut siunnersuummi tamanna anguniarneqartoq.

Taamaammat inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqannginnerani inatsisissatut siunnersuummi allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunerisassat oqallisiginissaat anguniarlugu Moderniseringsstyrelsen Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik oqaloqatigerusuppa.

Akissut: Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit naalakkersuisoqarfik aalajangiivoq pisortani atorfeqartunut naligiissaarisarnermik aaqqissuussinnermut tunngasut aalajangersakkat siunnersuummit peerneqassasut. Oqaaseqaatit taamaattumik tulluarunnaarput.

Namminersorlutik Oqartussani malittarisassaliornermut inatsisilerinikkut najoqqutassat malillugit naalagaaffik pillugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissanik itisilerinissamut piunasaqaateqanngilaq.

Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi atorfeqartut siunnersuummut tamarmiutum ilaapput namminersortuni atorfeqartunut akissarsiaqarnissamut aalajangersakkat kiisalu namminersortunut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfik pillugu aalajangersakkat ilanngunnagit

14. Akademikerne

Kalaallit Nunaanni Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu tusarniaanermut akissut

Kalaallit Nunaanni Ilinniagartuut Kattuffiat (ASG) aqutigalugu ilinniagartuut Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisissatut siunnersuummik Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiimut ulloq 10. aprili 2019-imi tusarniaassutigineqarlutik nassiunneqartunik tigusaqarput.

Danmarks Jurist og Økonomforbund (Djøf), Dansk Magisterforening (DM), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Ingeniørforeningen i Danmark (IDA) kattuffiillu ASG-mut ilaasut allat sinnerlugit matumuuna ilinniagartuut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatinik saqqummiussissapput.

Akissarsialinnut meeqqanullu iluaqutaasussamik siunnersuutikkut maannakkut isumaqatigiissutip atuuttup arlalinnik iluarsisuteqalernerata ataatsimut isigalugu ilinniagartuut pitsaalluinnartuusut isigaa.

Inatsimmut nassuiaatini (qupp. 3-mi qullermi) allassimasutut ilaqutariit meerartallit ilaqutariittut inuunermi pitsaanerpaamik aallartittarnissaannik kissaateqarneq Ilinniagartuunit isumaqatigineqarpoq. Taamaammat angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerisa eqaatsumik aaqqissuunneqarsinnaasutut sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarnissaa kattuffinnit taparserneqarpoq, soorlu arnat najugaqarfigisamik avataanut erniartortussatut innersuunneqartut sulinnigiffeqarsinnaatitaalerannik atulersitsineq, angajoqqaat suaassuseqatigiit inatsiseqartitsinikkut inissisimanerisa pitsaanerulersinneqarnerat kiisalu angajoqqaanut sulinnigiffeqarnermi meeqqanik annaasaqartunut sulinnigiffeqarsinnaatitaanerup eqqunneqarnera pitsaasutut isigineqartut.

Piffissamut sulinnigiffeqarfiusumut tamarmut oqaaseqaatit

Taamaattorli inatsisissatut siunnersuummi piffissaq sulinnigiffeqarfiusoq tamarmiusoq sivikippallaartoq Ilinniagartuut isumaqarput.

Inatsimmut nassuiaatini qupp. 3-mi qullermi allassimasutut ilaqutariit meerartallit pitsaanerpaamik aallartittarnissaannik kissaateqarneq kattuffinnit isumaqatigineqarpoq. Angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerisa sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarneranut, arnat najugaqarfigisami avataanut erniartortut sulinnigiffeqarsinnaatitaanerannik eqqussinermut aammalu angajoqqaat suaassuseqatigiit inatsiseqartitsinikkut inissisimanerisa pitsaanerulersinneqarnerannut kiisalu angajoqqaanut sulinnigiffeqarnermi meeqqanik annaasaqartunut tunngatillugu suliniutit tamarmik tikilluaqquneqarput. Piffissat sulinnigiffeqarfiusut eqqarsaatigalugit isumaqatigiissutitigut tunngaviit sorliit pineqarnerisut apeqqutaanatik sulisut pisortat namminersortullu suliffeqarfiutaanni sulippata assigiimmik tamakkiisumik akissarsiaqarnissaat pitsaasorujussuurtut isigineqarpoq.

Taamaattorli siunnersuummi nutaami piffissat sulinnigiffiusussat sivikippallaartut kattuffiit suli isumaqarput. Erninissamut naatsorsuutigineqartumut ullut 14-iinnarnut sulinnigiffeqarsinnaatitaanerumut tunngatillugu anaanaasup peqqissusaa eqqarsaatigalugu ullut 14-it saniatigut ullut 14-it napparsimaneq pissutigalugu sulisinnaannginnerup pisarnissaa pisariaqakkajuttassasoq kattuffiit isumaqarput. Tamakkiisumik akissarsiaqaannarluni sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq allanngortinneqassasoq kattuffiit siunnersuutigaat, taamaalilluni anaanaasooq erninissamut naatsorsuutigineqartumut sapaatit akunneri sisamat sioqqullugit sulinnigiffeqarsinnaalissammat, soorlu tamanna Savalimmiuni atuuttoq aammalu danskit minnerpaatut malittarisassaannik malinnilluni.

Aammattaaq angajoqqaatut sulinnigiffeqarnerup tamarmiusup sapaatit akunnerinik sisamanik sivitsorneqarnera suli sivikippallaartoq kattuffiit isumaqarput. Inatsisissatut siunnersuummi atuakkatsit angajoqqaat aappariit ataatsimik meerartaarnissaminnik utaqqisut katillugit sapaatit akunneri 41-t sulinnigiffeqarsinnaatitaapput. Soorlu assersuutigalugu Savalimmiuni katillugit sapaatit akunneri 52-it sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq atuuppoq Danmarkimili piffissaq tamakkerlugu ullormusiaqarnissaaq pinsinnaatitaaffingngikkaluarlugu tamatuma marloriaataatut sivilutigisumik sulinnigiffeqarsinnaaneq periarfissaavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inatsisartut 2018-imi ukiakkut ataatsimiinneranni aalajangerneqarpoq angajoqqaat sulinngiffeqarallarnissaq sapaatit akunnerinik 4-nik sivitsorneqassasoq kingornatigullu 2019-imi upernaakkut ataatsimiinnermi aalajangerneqarluni erninissaq sioqqullugu sulinngiffeqarallarnissaq sapaatit akunnerinik 2-nik sivitsorneqassasoq. Piffissap sulinngiffeqarallarnep sivitsorneqarnera taamaalilluni politikikkut aalajangiineruvoq, sivitsuinernullu taakkununnga 2-nut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimalluni.

Taamatut pitsannorsaalluni inatsimmik allanngineq aningaasalersuinissamik pisariaqartitsiffiusoq kattuffiit paasisinnaalluarpaat. Tamatuma saniatigut akissarsiaqarluni piffissaq sulinngiffeqarfiusoq sivitsorneqassasoq kattuffiit siunnersuutigaat aammalu angajoqqaat namminneq aningaasaqarnerat piffissami sivisunerusumi meerartik peqatigalugu sulinngiffeqarsinnaanermik pisinnaatitsissappat angajoqqaat tamatuminnga periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa anguniarlugu piffissat atuuttut saniatigut akissarsiaqarani sulinngiffeqarsinnaatitaanerup sivitsorneqarsinnaanerannik eqqussisoqassasoq kattuffiit siunnersuutigaat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siunnersuut sulinngiffeqarallarnermi sapaatit akunnerisa kingulliit 4-t eqaatsumik aaqqissuunnissaannut pisinnaatitaaffeqareerpoq, taamaattorli sulinngiffeqarallarnep piffissamut sivisunerusumut agguarneratigut angajoqqaat isertitanik annaasaqarnatik.

Taamatut pisinnaatitaaffik inuuniarnikkut equititsissaaq tassa ilaqutariit atugarissaartut kisimik taamatut pisinnaatitaaffimmik iluaquteqarnissamik periarfissaqassammata.

Namminersortunut erninermut aningaasaateqarfimmik kiisalu pisortat naligiissaarisarnermut aaqqissuussinerannik pilersitsinissamut tunngatillugu oqaaseqaatit Pisortat namminersortullu suliffiutaanni atugassarititaasut assigiinnerulernissaat anguniarlugu piffissani sulinngiffeqarfiusuni tamakkiisumik akissarsiaqaannarsinnaatitaaneq inatsisitigut malittarisassaqaartinneqassasoq kattuffinnit taperserneqarpoq.

Namminersortuni sulisitsisoq akissarsianut aningaasartuutit 80 %-iannik aallaaviatigut utertitsisartuq kisiannili utertinneqartussat amerlanerpaaffigisinnaasaannik aalajangersaasoqassasoq tusarniaassutini takuneqarsinnaavoq. Tusarniaassutit nassiunneqartut aallaavigalugit utertinneqartussat amerlanerpaaffigisinnaasaat qanoq annertutigissanersut aalajangersarnissaat ajornarpoq.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni naligiissitsinerunissamik kissaateqarluni namminersortunut erninermut aningaasaateqarfimmik pilersitsinissamut siunertaasut ilagimmassuk kattuffiit nuannaarutigaa. Taamaattorli utertinneqartussat amerlanerpaaffigisinnaasaat ikinaarlugit inissinneqassappata tamatuma anguniarneqartup piviusunngunngitsoornissaa kattuffiit ernummatigaa. Sulisitsisut namminersortut pineqartillugit apeqqutaanani akissarsiakkaat akissarsiakinnerilluunniit pineqarnersut, amerlanerpaartaannik utertitsisinnaanissaannik qulakkeerinnittoqartariaqartoq kattuffiit isumaqarput. Taamaammat utertinneqartussat amerlanerpaaffigisinnaasaat peerneqassasoq imaluunniit akunnermusiallit ikinnerpaamik akunnermut 300 kr.-ussasut kattuffiit siunnersuutigaa.

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Oqaaseq "utertinneqarsinnaasut annerpaaffigisinnaasaa" "akigitat annerpaaffiannit" taarserneqarpoq.

Siunnersuut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfiup siulersuisuinit inassuteqaat tunngavigalugu utertinneqarsinnaasut annerpaaffigisinnaasaanik Inatsisartut aalajangersaasarnert pillugu tunngavimmik tunngaveqarpoq.

Meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfik ilaatigut sulisitsisunit aningaasaanik aningaasalersorneqassaaq. Sulisitsisoq namminersortoq siunnersuummi matumani sulisitsisup tunniussassaasut pisussaaffigisaanut naapertuuttunik utertuussalluni.

Uterinneqarsinnaasut annerpaaffigisinnaasaa peerneqarpat sulisitsisut naammaginartumik nammaqatigiinnertullu isigineqartumik qaffasinnerusumik akiliisalersinnaassapput.

Uterinneqarsinnaasut annerpaaffigisinnaasaa atuutsinnagu aningaasaateqarfik aamma akissarsianik ingerlatsisutut atorneqalersinnaavoq, soorlu aamma sulisitsisut akissarsiortullu piffissami sulinngiffeqarallarfiusumi qaffasissumik akissarsiaqartitsinissamik isumaqatigiissuteqarnissaannut kajumissaataasinnaalluni.

Ilaatigut Islandimi misilittakkat takutippaat annerpaamik utertitsisoqarnissaanut qummut killiliinissaq pingaaruteqartuusoq. Islandi 2000-mi meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfimmik pilersitsimmat taanna akissarsiatigut qummut killiliisimannigilaq, tamatumalu kingunerisaanik aningaasaateqarfik ukiut ikittuinnaat ingerlanerannik annertuunik amigartooruteqarluni, aatsaat annerpaamik utertitsisoqarnissaanut qummut killiliisoqarmat matussuserneqartut.

Naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqartarnek pillugu piffissap ilaani akissarsiortut sulisitsisullu apeqqummik oqaluserinnissimanagerat tusarniaassutini takuneqarsinnaasoq naggasiutigalugu kattuffiit eqqaassavaat. Tassunga atatillugu danskit kattuffii

suliap ingerlateqqinnissaanut misilittakkat tungaatigut, isummat il.il. tungaatigut ikiuinissamut piareersimanagerat kattuffiit eqqaarusuppaat.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.